

Najneaj nanderac leaw tapiüng

SAN MARCOS

wüx Teat Cristo

Juan Bautista aquiaach tiül wajchiüç

(Mt. 3:1-12; Lc. 3:1-9, 15-17; Jn. 1:19-28)

1 Aaga najneaj nanderac wüx
Teat Jesucristo, aag Micual
Teat Dios, tiün majlüy atnej
larangüch wüx nawiig tanomb.
2 Tanomb atciüy tarang tiül
minawiig nej a Isaías, nendeac
andeac Teat Dios. Tarang wüx nawiig
leawa Teat Dios tasaj nej, tapiüng:

Sanüüch mamb nop naxey
nerang xenajiüt mamong
ombas, ique teoj apmeamb.
Nej apmamb mataag majneaj a
tiiüd niüng apmemong.

3 Apmanguayaran andeac nop
naxey tiül wajchiüc niüng ngo
majlüy cambaj. Nej apmapiüng:
“Itajcan majneaj a tiiüd,
ileainguijchan, cos aliüc
Miteatiiüts”, apmaj nejiw.

4 Condom atquiaj tajlüy, tiün
a Juan, aaga neech yow nipilan.
Tamb maquiaach nipilan niüng
ngo majlüy cambaj, masaj leaam
omeajtsiw wüx asoetiw nejiw,
macueatiw. Atquiaj alndom maw

asoetiw, y netam mayariw yow
aton. 5 Tambiüw majawüw nej
seyay nipilan monaw tiül meáwan
cambaj tiül Judea, at monaw
Jerusalén aton. Wüx tapiüngüw
lango mandiumüw marangüw aaga
ngo majneaj teamarangüw quiaj,
y apmacueatiw, quiaj Juan tüüch
nejiw yow tiül lam Jordán.

6 Aaga Juan quiaj asooig apix nej
najüyaran miyeed camello, aton aóel
teomeaats nej taag. Tatsamb mow,
tanganeow micün xiül. 7 Condom
Juan taquiaach nejiw, tapiüng:

—Aliüc miün andüüban xic
apmajlüy nop teat naxey natang,
seyay netam ajlüy; nganüy xique
nicuajind xic teombas nej. Sayaag
xique ngondom natüch mejquien
nacheed aonts apaj nej. 8 Xique
áagan yow süüch icon, nganüy a
nej apmüüch icon Nangaj Espíritu
ocueaj Teat Dios —aj nejiw a Juan.

Tayar yow Teat Jesús

(Mt. 3:13-17; Lc. 3:21-22)

9 Tfülan aaga acas nüt, quiaj tapeay
Teat Jesús imiün tiül cambaj Nazaret

tiül iüt Galilea. Quiaj tamb majaw a Juan. Condom Juan tüüch nej yow tiül lam Jordán. ¹⁰Wüx taw tiül yow, quiaj Teat Jesús tajaw leajquiat a cielo, tiün Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios atnej noic palom andüy wüx ombas nej. ¹¹Condom tanguiayaran noic nanderac imiün tiül cielo, tapiüng:

—Naleaing ique xecual ic, sandiüm ic xeyay, apac ximeaats najaw ic —aw.

**Nimeech tandiüm mayac wüx naél
Teat Jesús**

(Mt. 4:1-11; Lc. 4:1-13)

¹²Condom aaga Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios tüüch mamb Teat Jesús andüy tiül wajchiüc. ¹³Teat Jesús tacül quiaj ic miow (40) nüt niüng ajlüy cuajantanej napat nimal. Quiaj tandiüm mayac nej wüx naél minatang nimeech nenüt Satanás. Ndoj ángeles tajlüiy quiaj mambeolüw Teat Jesús.

**Teat Jesús tamelich aquiaach tiül
Galilea**

(Mt. 4:12-17; Lc. 4:14-15)

¹⁴Condom alinoic nüt wüx monajiüt tayaciüw tiül manchiüc a Juan, quiaj tamb Teat Jesús andüy tiül Galilea mandeac aaga najneaj nanderac wüx Teat Dios, mapiüng nguineay apmajlüy wüx Teat Dios apmajlüy wüx meáwan cambaj. ¹⁵Teat Jesús tapiüng:

—Lamatüch a nüt wüx Teat Dios apmajlüy wüx meáwan leaw almajlüy. Nganüy ijchan imeajtsan, iyariün aaga najneaj nanderac wüx Teat Dios —aw.

Teat Jesús arriüd apiQUIW mondoc

(Mt. 4:18-22; Lc. 5:1-11)

¹⁶Noic nüt wüx Teat Jesús tamong amb mbeay aaga nadam yow

nenüt Galilea, quiaj tajaw Simón maquiiüb Andrés michig nej. Nejiw teandocoj cos mondoc nejiw.

¹⁷Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:
—Macaron tabaats, sanaquiaach icon nguineay alndom meyamban nipilan mesajan mayariw sandeac. Langome apmeyamban cüet mendocon, apmeyamban nipilan —aj nejiw.

¹⁸Acueatíwan mindocoj nejiw, tandüjpiw mamb Teat Jesús.

¹⁹Condom quiríwan iün majüiyiw, quiaj tajawüw a Jacobo maquiiüb a Juan, micual nejiw Zebedeo. Nejiw aton aliw tiül mimüxiw nejiw, tenguijal axequiv ndoc. ²⁰At aton tapaj nejiw miün Teat Jesús. Quiaj tacueatiw tiül müx miteatiw nejiw Zebedeo maquiiüb mimosiw nejiw. Tambüw maquiüjpüw mamb Teat Jesús.

Nop naxey alwüx ombas nej nimeech

(Lc. 4:31-37)

²¹Condom tandüiyiw tiül cambaj Capernaum. Quiaj Teat Jesús tajmel tiül a sinagoga maquiaach, cos aaga nüt quiaj nüt axoodaran.

²²Mbayatoj manguiayiw aquiaach, cos taquiaach nejiw atnej nop natang nenajiüt nendüy, ngo matnej aquiajchiw ajcüwa mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés. ²³Alquiaj tiül sinagoga nop naxey alwüx ombas nej nimeech, üiüch nej michach, tepaj napac. ²⁴Tapiüng:

—Jow ique Jesús naw Nazaret, ¿cuane indiüm merang wüx ximbasana? ¿Tewiün mendrooch ximbasana? Xique sajaw jane ic, ique aaga Nangaj Micual Teat Dios —aw.

25 Quiaj Teat Jesús talic nej, tasaj: —íTapots ipaj, iriow wüx ombas a naxey quiaj! —aj.

26 Condom aaga nimeech tepaj, tambeapmbeap a naxey quiaj, ndoj quiaj tacueat nej. **27** Xeyay mbayatoj niplan majawüw, tetünayej menguiayayej nejeyéjan quiaj, tapiüngüw:

—¿Cuane aag ayaja? ¿Cuane aaga jayats aquiaach quiaja? ¿Nguineay alndom malic aaga nimeech quiaj maw? iQuiaj aaga nimeech tayar andeac nej, taw! —awüw.

28 Meáwan niplan monaw tiül palpálwüx cambaj tiül iüt Galilea tandeacndeacüw wüx leaw tarang Teat Jesús.

Tajneaj müm miocuats Simón Pedro

(Mt. 8:14-15; Lc. 4:38-39)

29 Condom Teat Jesús taw tiül a sinagoga, tambüw andüiyw anüngüw Simón maquiiüb Andrés, at a Jacobo maquiiüb a Juan tambüw maquiüjpüw. **30** Aaga müm najtaj miocuats Simón niün andeow, alwüx mats, xeyay üüch nej nerraar. Quiaj tasajüw Teat Jesús wüx aaga niün andeow quiaj. **31** Teat Jesús tamb matüch niüng ajlüy a niün andeow quiaj, tasap owix mawitich; among wüx iün andeow. Condom aaga najtaj quiaj tarang nejiw üetiwi.

Teat Jesús tüüch majneaj xeyay moniün andeow

(Mt. 8:16-17; Lc. 4:40-41)

32 Wüx langwiiüts, lajmel nüt, quiaj taquiiüpüw niüng ajlüy Teat Jesús xeyay moniün andeow, at niplan alwüx ombasiuw nimeech. **33** Condom meáwan niplan monaw

tiül aaga cambaj quiaj, sonongotoj teombeay iüm niüng ajlüy Teat Jesús. **34** Nej tamongoch iün andeow xeyay niplan leaw axom nejiw cuajantanej monandeow. At aton tataag majneaj xeyay niplan alwüx ombasiuw nimeech. Teat Jesús ngome tüüch mendeaciuw nimeech wüx nej, cos lamajawüw jane nej.

Teat Jesús aquiaach tiül Galilea

(Lc. 4:42-44)

35 Amb alinoic nüt Teat Jesús witüüt aliün pojniüm. Tamb néjan quiaj andüy tiül wajchiüc mataag orar. **36** Condom Teat Simón y leaw almaquiüjpüw tambüw mayambüw nej. **37** Wüx taxomüw, tasajüw:

—Teat, meáwan niplan teamayambüw ic —ajüw.

38 Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús: —Masey, nganüy tabaats tiül meáwan cambaj najliiy ninguiájan naquiaach quiaj aton, cos áag tiünas narang —aj nejiw.

39 Quiaj tambüw tiül meáwan cambaj tiül iüt Galilea. Teat Jesús tapots aquiaach tiül palpálwüx sinagogas; aton tataag majneaj xeyay niplan leaw alwüx ombasiuw nimeech.

Tamongoch napat monandeow nenüt lepra

(Mt. 8:1-4; Lc. 5:12-16)

40 Condom quiaj tamb majaw nej nop naxey axom nej napat monandeow nasic lepra, ngo majiür misüüig, atextexíchan ombas nej. Quiaj taquieel micos nej, tasaj Teat Jesús:

—Teat, sitiül ique indiüm sajaw alndom memongoch iün sandeow —aj.

⁴¹Teat Jesús quiaj tajmiüc omal omeaats, taxaing owix marreeg nej, tasaj:

—Neol ngo nandiüm xecual, sandiüm, sanamongoch iün indeow —aj.

⁴²Wúxan ndoj mapiüng aag ayaj Teat Jesús, aaga niün andeow quiaj andíüban ndet minecoy nej, tajneaj nómbar. ⁴³Condom Teat Jesús tasaj nej acas poch cuane netam marang, ndoj tasaj majtsor. Tapiüng:

⁴⁴—Nde mesaj nejinguiind nguineay tejneaj. Nganüy quiür, iich majaw miteaats ique lerjneaj; irang atnej apiüng tiül aaga poch tüünd Moisés. Iyac ichech para majawüw meáwan nipilan ique lerjneaj —aj nej Teat Jesús.

⁴⁵Áwan quiaj a naxey tapots mandeac masaj meáwan nipilan nguineay tajneaj iün andeow. Ndoj quiaj Teat Jesús ngondom majmel tiül ngünantanej cambaj, cos xeyay nipilan teamacüliw nej. At masey nej tacúlan tiül wajchiüc, xeyay nipilan tambüw majawüw nej quiaj.

Tajneaj nop ndron ombas

(Mt. 9:1-8; Lc. 5:17-26)

2 Camiüm aw alacas nüt tandilil alinomb Teat Jesús andüy tiül cambaj Capernaum; tanguiayarán al aníüng nej. ²Najénan canchiütoj quiaj xeyay nipilan, lango majoy a iüm; at teombeay iüm lapatsayej quiaj. Teat Jesús tenguijal maquiaach nejiw wüx Mipoch Teat Dios. ³Condom tapeayiw quiaj apiquiw monkay aquíüpüw mamb nop naxey ndron ombas, ambitiquiaw nej tiüt amb wüx mats. ⁴Pero naleaing ngondom matüchiw

Teat Jesús cos laxowüy nipilan. Quiaj tajtepiw cawüx machaijquiw omal iüm alareng niüng ajlüy Teat Jesús, amb tiül tamongochiw mimats nej aaga ndron ombas quiaj. ⁵Wüx Teat Jesús tajaw nejiw naleaing ayariw leawa nej aquiaach, quiaj tasaj aaga ndron ombas:

—Xecual, landoj laaw isoet —aj.

⁶Altsotomoj quiaj acas mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés tanomb, tapiüngüw tíulan omeajtsüw nejiw:

⁷“⁷Neol tandeac atquiaj aaga naxey quiaja, neol tawaiiche? Cos tandeac atnej Dios nej. ¿Jane alndom mawün nisoete? Néjan quiaj Teat Dios”, awüw. ⁸Teat Jesús tajaw nguineay tenguijal mateotsüw tiül omeajtsüw nejiw, quiaj tasaj nejiw:

—¿Neol teteotsan atquiaj tiül imeajtsana? ⁹¿Cuane iyajcan ngo maél nasaj aaga naxey cama: “Landoj laaw isoete”, ngwüy nasaja: “Witiür,ixaing mimats, ijüy”, naja? ¹⁰Nganüy apmejawan aaga Teat Naxey alndom mawün nisoet ningüy wüx iüt. Ijawan —aj nejiw.

Quiaj tasaj aaga ndron ombas:

¹¹—Ique sasaj ic teat, witiür ixaiing mimats, quiür ijtsor —aj.

¹²Condom aaga ndron ombas quiaj witiüt, taxaing mimats nej, najénan tamb, teamajawüw nej meáwan nipilan. Mbayajow majawüw, tapiüngüw:

—Teat Dios nerang aag ayaj, nómbar ngomeaag majawaats —awüw.

Teat Jesús tapaj Leví

(Mt. 9:9-13; Lc. 5:27-32)

¹³Teat Jesús tamb alinomb andüy mbeay nadam yow nenüt Galilea.

Xeyay nipilan tambüw majawüw nej, quiaj tapots maquiaach nejiw.
14 Wüx taw quiaj, al mamong niüng angüyaran tomiün ocueaj cambaj, quiaj tajaw a Leví micual Alfeo alchetem quiaj. Tasaj:
 —Mac indüüb xic, tabar —aj.

Quiaj witiüt, tamb mandüüb nej mamb.

15 Noic nüt Teat Jesús alaniüng Leví maquiiüb minipilan nej, teaüetiwi maquiiüpüw xeyay monsap tomiün ocueaj cambaj. Aliw quiaj xeyay monrang ngo majneaj aton, cos xeyay nipilan almondüjpíw nej. **16** Condom ajcüwa mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, at ajcüwa fariseos, wüx tajawüw nej teaüet maquiijpüw a nipilan quiaj, quiaj tasajüw minipilan nej:

—¿Cuane ayaj, neol a Jesús teaüet aweaag, teanganeow aweaag monsap tomiün, at nipilan monrang ngo majneaj quiaja? —ajüw nejiw.

17 Wüx Teat Jesús tanguiay aag ayaj, tasaj nejiw:

—Jane ayaag napacüy ngo metam nop nejaw nej; pero jane ayaag niün andeow mbich netam nej. Xique ngo niün nayamb nipilan leawa ayaag najneaj arang; xique tiünas nayamb leaw ayaag ngo majneaj arang, aj nejiw.

Tatüniw nej manguiayiw wüx aiündaran

(Mt. 9:14-17; Lc. 5:33-39)

18 Noic nüt wüx minipilan Juan maquiiüb minipilan fariseos tenguijal aiündüw, tapeayiw quiaj acas nipilan matüniw manguiayiw Teat Jesús, tasajüw:

—¿Neol taiündüw minipilan Juan maquiiüb minipilan fariseos? Jow nganüy minipilan, ¿neol ngo maiündüw? —ajüw nej.

19 Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw, tandeac atnej nej nop nengoch owix. Tapiüng:

—¿Alndom miamicos nop nengoch owix maiündüw wüx nej alquiaj maquiijpüw? Sitiül almaquiijpüw a nench, ngondom maiündüw. **20** Alinoic nüt wüx lango majlüy a nench, quiaj mbich apmaiündüw —aj nejiw Teat Jesús.

21 Aton tasaj nejiw:

—Nejinguind ngondom macancham tiül noic nguich napixeran quiripite jayats jael, cos sitiül apmacanchamaran tiül, wüx aptsontsocom, quiaj apmachiüt a nguich jael. **22** At aton nejinguind ngondom mayac jayats vin tiül nguich taag iqual vin, cos apmajpoet a nguich iqual vin quiaj, quiaj apndrom ombas a vin, at a taag aton. Aaga jayats vin netam majmel tiül jayats taag —aj nejiw.

Tajeliw trigo wüx nüt axoodaran

(Mt. 12:1-8; Lc. 6:1-5)

23 Condom wüx noic nüt axoodaran ocueaj judíos, quiaj Teat Jesús tamong tiül noic corrül aquiiüb minipilan nej. Minipilan nej tajeliw müetiwi aong trigo leaw napiürüch quiaj. **24** Quiaj ajcüwa fariseos tasajüw Teat Jesús:

—Iljaw! ¿Neol arangüw minipilan atquiaj wüx nüt axoodaran leaw ngondom marangüche? —ajüw.

25 Teat Jesús, quiaj tasaj nejiw:

—¿Neol ngo meteowan nguineay tarang mixejchiiüts David wüx nej

tind üet, at leaw almaquiijpw nej aton? ²⁶Cos wüx Abiatar tarang natang miteaats, quiaj David tajmel tiül a nangaj iüm ocueaj Teat Dios, tüet pan leaw najmel marang nichech para Teat Dios. Aag ayaj nejinguind ngondom müet, áagan miteaats alndom müetiw. Pero nej tüet, átan leaw almaquiijpw nej tüetiw aton —aj nejiw.

²⁷At tasaj nejiw:

—Aaga nüt axoodaran quiaj tarangüch mambeol nipilan müüch nejiw maxojtiw noic nüt; ngome nipilan tarangüch mandüjpiw opech aaga nüt quiaj. ²⁸Rganüy inguiayiün, aaga Teat Naxey al wüx atam xeyay, ngo matnej aaga nüt axoodaran quiaj —aw Teat Jesús.

Naxey ndron ombas, nechey owix

(Mt. 12:9-14; Lc. 6:6-11)

3 Teat Jesús tajmel alinomb tiül a sinagoga. Al quiaj nop naxey ndron ombas, nechey owix. ²Ajcüwa fariseos teamaciüliw majawüw cuane apmarang Teat Jesús, sitiül nej apmataag majneaj owix a naxey quiaj wüx nüt axoodaran, para mayacüw asoet. ³Ndoj Teat Jesús tasaj a naxey nechey owix quiaj:

—Witiür, lemer ningüy pinawan —aj.

⁴Condom tatün manguiay nejiw: —¿Cuane ipiüngan, alndom marangüch najneaj wüx nüt axoodaran, ngwüy ngo majneaja? ¿Alndom mawünaran wüx nop, ngwüy apmambiyaran? —aj nejiw.

Nejiw ngo mendeacüw. ⁵Quiaj tajcüy Teat Jesús, tajaw nejiw, tamix omeaats cos arangiüw adam

omeajtsüw. Ndoj tasaj a naxey quiaj:

—Ileainguich iwix —aj.

Quiaj aaga naxey taleainguich owix nej, nómban ajneaj. ⁶Condom quiaj tawüw ajcüwa fariseos najénan mayambüw minipilan Herodes, matüniw manguiayiw nguineay alndom mambiyaw Teat Jesús.

Aliw mbeay yow xeyay nipilan

⁷Teat Jesús taw quiaj maquiiüb minipilan nej, andüiyw mbeay aaga nadam yow. Átan tandüjpiw nej xeyay nipilan monaw Galilea, at monaw Judea. ⁸Aton tambüw majawüw nej xeyay nipilan monaw Jerusalén, monaw Idumea, monaw necamb lam Jordán, at monaw tiül ajcüwa cambaj ayey tiüt Tiro y Sidón. Tapeayiw quiaj xeyay nipilan cos tanguiayiw wüx meáwan najneaj leaw arang.

⁹Quiaj Teat Jesús tasaj minipilan nej mayambüw nop müx mayaciüw quiaj mbeay yow, para alndom majtep tiül sitiül apmacharrüw nej. ¹⁰Cos lamamongoch iün andeow xeyay nipilan, áag meáwan moniün andeow tiünüw acharrayej wüx ombas nej, marrejquiw. ¹¹Wüx tajawüw nej ajcüwa nipilan leaw alwüx ombasüw nimeech, quiaj taquiejliw micosüw nejiw teombas nej, tepajüw, tapiüngüw:

—iIque Micual Teat Dios ic! —awüw.

¹²Teat Jesús talic nejiw xeyay cos nganaw mandiüm majaraw jane nej.

Teat Jesús tarriiid gajpiüp minipilan nej

(Mt. 10:1-4; Lc. 6:12-16)

¹³Condom Teat Jesús tamb andüy wüx nop tiüc, tandüjpiw nej

mamb xeyay niplan. Quiaj tasaj nejiw leaw lamandiüm marriiid mambüw majawiüw nej nejíwan quiaj.¹⁴ Tarriiid gajpiüp (12) monxey maquiüpüw nej, müüch nejiw mambüw masajüw niplan nguineay alndom maw asoetiw nejiw.¹⁵ Tüüch ndoj ombasiüw mamongochiw iün andeow niplan, at matajciüw majneaj leaw alwüx ombasiüw nimeech.¹⁶ Ajciüwa gajpiüp monxey quiaj tajlüiyi: nop Simón aaga tüünd manüt Pedro.¹⁷ Átan a Jacobo maqiiüb michiig nej Juan, micual nejiw Zebedeo, leaw Teat Jesús tüüch nejiw manütiw Boanerges; aaga poch quiaj amb apiüng: micual atearriür monteoc.¹⁸ Aton tajlüiyi tiül aaga gajpiüp: Andrés, Felipe, Bartolomé, Mateo, Tomás, Jacobo micual Alfeo, Tadeo, at Simón naw tiül noic ajlüy niplan nasoiquiw Cananista.¹⁹ At aton talüy tiül a Judas Iscariote, aaga ndoj tayac teowixaw monajiüt Teat Jesús. Ndoj tajmeliw tiül nop iüm.

Apiüngüw ambeol nej nimeech

(Mt. 12:22-32; Lc. 11:14-23; 12:10)

²⁰ Quiaj canchiütoj alinomb niüng ajlüiyi nejiw xeyay niplan, ngo müjchiw nejiw metiw.²¹ Wüx tanguiayiw acualaats nej Teat Jesús nguineay teamarang, quiaj tambüw majanüw nej, cos lapiürang nej lamichach.

²² At aton wüx tapeayiw quiaj mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, imiünüw Jerusalén, tapiüngüw:

—Aaga Jesús quiaj, alwüx ombas nej minatang nimeech nenüt

Beelzebú; aaga nimeech quiaj ambeol nej mataag majneaj leaw alwüx ombas nej nimeech —awüw.

²³ Quiaj tapaj nejiw Teat Jesús, tasaj nejiw acas poch, pero ngome aleáingan. Tapiüng:

—¿Nguineay alndom a Satanás mawün nejay a Satanás wüx ombas niplana?²⁴ Jondot monajiüt tiül noic cambaj majcüiyi nejeyéjan quiaj mbajcamoj, aaga cambaj quiaj ngondom majlüy najneaj, apndrom ombas.²⁵ At aton sitiül nacualaran tiül noic nden majcüiyi nejeyéjan quiaj, apndajriümoj.²⁶ Pero sitiül Satanás ajciüy majaw aquiiüb nej, ngo majlüiyi nöiquian, quiaj langondom marangüw nicuajind.

²⁷ Nejinguind ngondom maneend aniüng nop napac naxey sitiül ngome ombas maóel owix, cas tajmel maneend leaw andiüm.

²⁸ Naleaing sasaj icon, meáwan nisoet leaw arangüw niplan, Teat Dios alndom mawün wüx omeaats. At cuajantanej ngo majneaj poch andeacüw alndom mawün wüx omeaats aton.²⁹ Pero jangantanej leaw apmandeac ngo majneaj wüx Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios, aag ayaj mbich ngondom mawün wüx omeaats nej Teat Dios. Cos aaga nisoet quiaj nómbar ngondom maw —aw Teat Jesús.

³⁰ Atquiaj tasaj nejiw Teat Jesús cos nejiw tapiüngüw alwüx ombas nej nimeech.

Mimüm Teat Jesús y michiig nej tambüw majawüw nej

(Mt. 12:46-50; Lc. 8:19-21)

³¹ Condom tapeayiw quiaj mimüm Teat Jesús maqiiüb michiig nej

majawüw nej, pero ngome tajmeliw. Quiaj tapiüngüw mamb majpaj.

³²Ajciüwa nipilan alchetemoj quiaj ayeyiw nej tiüt, tasajüw nej:

—Joyaj mimüm aquiiüb michiig teamayambüw ic —ajüw nej.

³³Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—¿Jane ipiüngan xemüm, jane ipiüngan xechiig? —aj nejiw.

³⁴Quiaj taxaing omal majaw leaw alchetemoj quiaj niüng ajlüy nej, tapiüng:

—Icona ijlüyiün atnej xemüm, xechiig. ³⁵Cos jangantanej sitiüll arang leaw andium Teat Dios, aag ayaj sayaag ajlüy atnej xemüm, xechiig aton —aw.

Andeac andüy wüx nop nepiür

(Mt. 13:1-9; Lc. 8:4-8)

4 Noic nüt Teat Jesús tamelich aquiaach nipilan mbeay nadam yow Galilea. Cos canchiütoj niüng ajlüy nej xeyay nipilan; áag Teat Jesús tajmel tiül yow, tajtep tiül nop müx chetem. Meáwan nipilan tacüliw wüx iüt mbeay yow. ²Ndoj quiaj tasaj nejiw acas poch ngome aleáingan, tandeac andüy wüx cuajantanej maquiaach nejiw. Tapiüng:

³—Inguiayıün leawa sanandeac: Tajlüy nop naxey tamb apiür. ⁴Wüx teamawiich osaab soex, quiaj tajmiüc tigüy mbeay tiiüd. Condom tajngotoj a quiec, tüetiw. ⁵Altigüy tajmiüc tiül piedra niüng ngo majlüy xeyay iüt. Tajntsop najen cos ngo majlüy xeyay iüt. ⁶Wüx tajntsop nüt terraar, quiaj tambel nej. Cos ngo majiür mioxiich nej, quiaj tawaag a nine soex quiaj. ⁷Altigüy tajmiüc tiül sats. Wüx

tajntsop, cos sats najen atangüw, quiaj taxotüw tiüt a nine soex quiaj. Atquiaj taton ngondom meongoj.

⁸Altigüy tajmiüc tiül najneaj iüt, tatang najneaj, tayac aóng. Tigüy taóng napateay, altigüy tayac wüx quiriw, altigüy tayac wüx xeyay aóng —aj nejiw Teat Jesús.

⁹Andüüban Teat Jesús tasaj nejiw:

—Netam menguiayıün, mexomanimeajtsan wüx leaw sandeac quiaj —aj nejiw.

Cuane wüx amb apiüng aaga andeac quiaj

(Mt. 13:10-17; Lc. 8:9-10)

¹⁰Wüx lango majlüyiw quiaj xeyay nipilan, quiaj leawa tajlüyiw niüng ajlüy Teat Jesús maquiiüpüw ajciüwa gajpiüp (12) minipilan nej, tatüniw manguiayiw nej cuane wüx amb apiüng aaga andeac quiaj.

¹¹Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw:

—Icona tengual meajdiün mejawan leawa nomb ngo majüiücharan, nguineay alndom majmelaran tiül minipilan Teat Dios. Pero pálwüx nipilan ngome apmasoiquiw aleáingan.

¹²Atquiaj sarang para majawíwan, manguiayíwan, pero naleaing ngome apmajawüw cuane wüx amb apiüng. Cos sitiüll apmajawüw, alndom mayariw, maw asoetiw nejiw —aj nejiw Teat Jesús.

Cuane wüx amb apiüng wüx nepiür

(Mt. 13:18-23; Lc. 8:11-15)

¹³Condom Teat Jesús tatün manguiay nejiw:

—¿Ngo mejawana cuane wüx amb apiüng leawa sandeac quiaja? ¿Nguineay apmejawana meáwan leawa sanandeaca? —aj nejiw.

14 Quiaj tapiüng:

—Aaga nepiür quiaj apiüng wüx nop nendeac Mipoch Teat Dios. **15** Ajciwa osaab soex najmiücw mbeay tiiüd, aag ayaj niplan leaw asoiquiw wüx Mipoch Teat Dios. Ndoj manguiayiw, andüüban ajngot nimeech mawün wüx omeajtsiw nejiw aaga Mipoch Teat Dios leawa tanguiayiw. **16** Aton ajlüy niplan atnej aaga osaab soex leawa tajmiüc tiül piedra. Cos wüxan asoiquiw wüx Mipoch Teat Dios, apac omeajtsiw ayariw. **17** Naleaing nejiw, cos ajlüiyiw atnej aaga soex najntsop tiül piedra, ngo majiür mioxiich nej; áag ngo mafüc. Cos wüx apmajlüy naél, majciüy majaw nejiw niplan ajcan andüjpiw Mipoch Teat Dios, quiaj machiweaw omeajtsiw. **18** At aton almajlüy niplan atnej aaga osaab soex napiürüch tiül sats. Aaga niplan quiaj anguiayiw Mipoch Teat Dios. **19** Pero xeyay amb wüx omeajtsiw leaw alndom maxomüw wüx aaga iüt cam. Cos andiumüw majiürüw xeyay tomiün, andiumdiümüwan cuajantanej. Meáwan aag ayaj üüch nejiw ndrom omeajtsiw Mipoch Teat Dios; ngo müüch nejiw marangüw leawa Teat Dios apiüng. **20** Aton altiül niplan leaw anguiayiw Mipoch Teat Dios, ayariw mipoch nej, ayaciw wüx omeajtsiw. Nejiw ajlüiyiw atnej aaga osaab soex napiürüch titil najneaj iüt cos teongoj. Tegüy taóng napateay, altegiüy tayac wüx quiriw, altegiüy tayac wüx xeyay aóng —aw Teat Jesúis.

Tandeac andüy wüx ran

(Lc. 8:16-18)

21 Condom tandeac alinoic tasaj nejiw:

—Sitiül aljane andiüm marraj tiül iüm jondot apmapal omal noic candil tiül nop xor, tengwüy apmayac tiüt teoleaj mats, ćnguineay aprram tiül iüma? Cos netam mayacüch cawüx, quiaj apmarraj najneaj tiül iüm. **22** Atquiaj sasaj icon, cos meáwan leaw ngo majaraw nganüy, naleaing alinoic nüt apmajaraw nguineay. Ngo majlüy noic nanderac mexotüy nganüy leaw ngome apmajüic alinoic nüt —aj nejiw.

23 Condom tapiüng:

—Meáwan icona lamenguiayıün aaga poch cam, nganüy iyacan wüx imeajtsan —aw.

24 Aton tasaj nejiw:

—Iyacan wüx imeajtsan xepoch leawa temenguiayıün, iyariün. Cos sitiül apmeyacan wüx imeajtsan leawa lamenguiayıün, teamteáman apmeajndiün mejawan alquiriw.

25 Cos sitiül aljane apmayar xepoch, nej apmüünd manguiay altegiüy. Pero sitiül ngo mayar xepoch, masey lamanguaiay quiripite apndrom omeaats —aj nejiw.

Andeac andüy wüx nguineay atang a soex

26 Condom Teat Jesúis tapiüng:

—Sanasaj icon nguineay arang wüx micambaj nej Teat Dios. Cos ajlüy atnej arang osaab soex lapiürüch. **27** Quiaj aaga nepiür apmaxood mameay, ndoj apmapac. Atquiaj apmamong acas nüt acas ongwiiüts. Aaga osaab soex napiürüch quiaj apmajntsop, masey aaga nepiür quiaj ngondom majaw nguineay teajntsop, nguineay teatang. **28** Cos aaga iüt

teamatangüich aaga soex quiaj. Apmawün mbas onic nej, ndoj apmaól, ndoj quiaj apmatang osaab nej. ²⁹Condom wüx latang, quiaj apmandojoquich cos lamatüch a nüt xaijnguiam matajtüch —aj nejiw Teat Jesús.

Andeac andüy wüx osaab mostaza

(Mt. 13:31-32; Lc. 13:18-19)

³⁰Aton tasaj nejiw Teat Jesús: —¿Nguineay alndom nasaj icon cuane atnej ajlüy micambaj Teat Dios, ngwüy cuane wüx alndom nandeac mejawan? ³¹Ajlüy atnej noic nine osaab soex nenüt mostaza. Aag ayaj noic osaab soex leawa napiürüch xowüy minine. ³²Ndoj apiürüch, apmajntsop, apmarang noic najal oleaj soex, alwüx ajal oleaj tiül meáwan soex. Apmayac nadam mipüüig nej niüng quiec alndom marangüw ombiümüw nejiw maxoxtüw —aj nejiw.

Nguineay taquiaach Teat Jesús

(Mt. 13:34-35)

³³Atquiaj taquiaach nejiw Teat Jesús wüx Mipoch Teat Dios, ngome aleáingan, leaw tayaag alndom manguiayi. ³⁴Ngo maquiaach nicuajind aleáingan manguiayi nípilan. Wüx laawüw quiaj nípilan, quiaj tasaj minipilan nej cuane wüx tandeac.

Teat Jesús talomboch iünd, at omal yow

(Mt. 8:23-27; Lc. 8:22-25)

³⁵Aaga nüt quiaj wüx langwiiüts, quiaj tasaj minipilan nej: —Tabaats andüyiiüts necamb aaga nadam yow cam —aj nejiw.

³⁶Tacueatíwan quiaj meáwan nípilan. Quiaj tambüw nejíwan quiaj maquiüjpüw Teat Jesús amb tiül aaga müx alchetem tiül. Aton tambüw alacas müx maquiüjpüw nejiw. ³⁷Wüx aleambüw tiül najal, quiaj taw noic napac iünd, tayac nadamdam omal yow anmachaachaach tiül müx, tenguial chipio a müx. ³⁸Teat Jesús al wil müx almameay, ayac aliig omal. Quiaj tapacüjchiw tiül ameay, tasajüw:

—¡Teat! ¿Neol ngo mejaw, laliüc tsoyomoots tiüt? ¡Apmandeowaats! —ajüw.

³⁹Quiaj witüüt Teat Jesús, tasaj a iünd lombom, at a yow majlúyan. Quiaj lombot a iünd, at a yow tajlúyan.

⁴⁰Condom tasaj nejiw:

—¿Neol termolana, neol ngome teyacan imeajtsan wüx leawa xique alndom naranga? —aj nejiw.

⁴¹Mbayatoj xeyay, tesajayej nejeyéjan quiaj, tapiüngüw:

—¿Cuaane nej aaga naxey cama? ¿Nguineay alndom mayar nej andeac a iünd at a yow? —awüw.

Nop naxey alwüx ombas nej nimeech

(Mt. 8:28-34; Lc. 8:26-39)

5 Condom Teat Jesús maquiüü minipilan nej tapeayiw necamb aaga nadam yow quiaj, tiül miiütüw monaw Gadara.

²Almawüw tiüt imiünüw tiül müx, quiaj tapeay niüng ajlüy Teat Jesús nop naxey imiün tiül niüng amiüraad mondeow, alwüx ombas nej nimeech, tüch nej mechach

³Aaga naxey quiaj acül tiül niüng amiüraad mondeow. Nejinguind

ngondom maóel nej, masey naag galen. ⁴Cos mbójan maoeliw owix nej oleaj nej naag galen. Nej ngo mapiüng wüx, andooigndooig miün, nómbar acolot. Nejinguiind ngondom masap nej. ⁵Aaga naxey quiaj, nüt ongwiiüts apaj tiül tiüc, at niüng amiüraad mondeow. Aton achiüt ombas nej naag piedra.

⁶Alíucan miünquiaj tajaw Teat Jesús, tecuiür tamb mangoch, taquieel micos nej tiüt teombas Teat Jesús. ⁷Quiaj tendeac napac, tapiüng:

—¿Cuane indiüm merang wüx ximbas Teat Jesús? Ique Micual Teat Dios najlüy tiül cielo. Satün icueaj wüx minüt Teat Dios, nde merang wüx ximbas nicuajind ngo majneaj —aw.

⁸Atquiaj tapiüng cos Teat Jesús lamasaj nej:

—ilQue nimeech, sasaj ic, iriow wüx ombas a naxey cam, icueat! —aw.

⁹Ndoj Teat Jesús tatün manguiay:

—¿Cuane minüt? —aj.

Quiaj tapiüng:

—Legión xenüt cos sajlüyiün xeyay —aw.

¹⁰Quiaj tatün xeyay ocueaj Teat Jesús nde mawün nejiw tiül aaga iüt quiaj. ¹¹Tajlüy quiaj wüx nop tiüc noic ajlüy xeyay sow, teaüetiw.

¹²Ajcüwa nimeech tatüniw ocueaj Teat Jesús, tapiüngüw:

—Ilich xicon namban najmeliün tiül ajcüwa sow quiün —awiüw.

¹³Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw mambüw. Tacueatiw a naxey quiaj, tajmeliw tiül sow. Ajcüwa sow ajlüiyiw xeyay, atüch ijquiaj mil, tecuiürrüw ambüw wüx tiüc

tajchiquiaw tiüt tajmiüçüw tiül aaga nadam yow quiaj, tsoyotoj tiüt, tandeowüw tiül yow.

¹⁴Condom ajcüwa monjiür sow quiaj, tambüw acuiürrüw masajüw nipilan tiül cambaj, tiül rünch aton. Quiaj tambüw nipilan majawüw cuane najlüy.

¹⁵Wüx tapeayiw niüng ajlüy Teat Jesús, quiaj tajawtiw aaga naxey tajlüy wüx ombas nej xeyay nimeech alchetem quiaj, lamasooig apix nej, lamajiür mifis nej. Mbayatoj xeyay majawüw. ¹⁶Condom nipilan leawa tajawüw aag ayaj, tapots mapiüngüw nguineay tawüw nimeech wüx ombas aaga naxey quiaj, nguineay tandeowüw tiül yow meáwan sow. ¹⁷Ndoj tapots masajüw Teat Jesús maw tiül miiütüw nejiw.

¹⁸Teat Jesús almajtep tiül müx, laámb apmaw quiaj, quiaj aaga naxey tajlüy wüx ombas nej nimeech tatün ocueaj xeyay sitiül alndom maquiiüb nej mamb. ¹⁹Pero Teat Jesús tasaj nej:

—Quiür ijtsor teat, isaj icualaats nguineay tejneaj. Isajüw meáwan aaga najneaj leaw Teat Dios lamarang wüx imbas, nguineay tajiür ic lasta —aj.

²⁰Quiaj tamb a naxey mandeac, masaj nipilan tiül meáwan cambaj tiül Decápolis. Tasaj nejiw nguineay tataag nej majneaj Teat Jesús. Meáwan nipilan mbayatoj manguiayiw.

Micual Jairo, at aaga najtaj nerreeg apix Teat Jesús

(Mt. 9:18-26; Lc. 8:40-56)

²¹Condom Teat Jesús tandilil alinomb maquiiüb minipilan nej,

ambüw tiül müx, andüiyiw necamb aaga nadam yow quiaj. Almapeayiw necamb, quiájan tacüil Teat Jesús mbeay yow, cos tapeayiw niüng ajlüy nej xeyay nipilan. ²² Condom tapeay quiaj nop naxey nenüt Jairo, nop natang nenajiüt tiül a sinagoga; wüx tajaw Teat Jesús, quiaj taquieel micos nej tiüt. ²³ Tatün xeyay, tapiüng:

—Teat, xecual nüx laxyay iün andeow, laliüc mandeow. Mac Teat, tabar meyac iwix wüx ombas nej para majneaj —aw.

²⁴ Quiaj Teat Jesús tamb maquiiüb nej. Xeyay nipilan tandüjpiw, lacharrayej wüx ombas nej. ²⁵ Tiül a nipilan quiaj tajlüy nop najtaj lamajiür gajpic (12) neat iün andeow, atsambiich nej miquiej nej. ²⁶ Lamamongoch xeyay wüx aaga monandeow quiaj. Masey lamong teombas xeyay mondüy, lamandrooch meáwan leaw ajiür, pero ngo mambeol nej nicuajind, teaxeyay marang nej. ²⁷ Aaga najtaj quiaj wüx tanguiay nguineay andeaciüw wüx Teat Jesús, quiaj tamb matüch, amb wanopech Teat Jesús tarreeg apix nej. ²⁸ Atquiaj tarang, cos lamapiüng tiül omeaats nej: "Sitiül narreeg masey apix nej, quiaj sanajnejay". ²⁹ Andüüban tayaag lajneaj, nómbar lamong a monandeow quiaj. ³⁰ Teat Jesús tayaag nej lamataag majneaj aljane, quiaj wantsat majaw tiül nipilan, tatün manguiay:

—¿Jane tarreeg sapixe? —aw.

³¹ Quiaj minipilan nej tasajjuw nej: —¿Neol ngo mejaw Teat, xeyay nipilan teamatechtechiw ic? Neol tepiüng: "¿Jane tarreeg xic?" —ajüw.

³² Teat Jesús tayamb tiül nipilan majaw jane tarreeg nej. ³³ Aaga najtaj mbayat cos tajaw teamayamb nej, tambeapmbeap nej. Pero cos tayaag lajneaj, quiaj tamb maquieel micos nej tiüt teombas Teat Jesús, tasaj nguineay tarang nej. ³⁴ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Xecual, lerjneaj cos teyac imeaats wüx xic. Nganüy quiür, ich mapac imeaats, lerjneaj nómbar —aj nej.

³⁵ Teat Jesús tengualeámban andeac aweaag a najtaj, quiaj tapeayiw masajjuw a Jairo, aaga nenajiüt tiül sinagoga, tapiüngüw:

—Teat, micual landeow, icueat mesajsaj aaga Teat Naxey quiaj —ajjuw.

³⁶ Naleaing Teat Jesús, masey tanguiay andeaciüw ajciwa monxey quiaj, nej tasaj aaga nenajiüt:

—Nde mbayamear teat, iyac imeaats wüx xique —aj.

³⁷ Ndoj ngome tüüch mambüw maquiiüb nejiw meáwan minipilan nej, áagan a Pedro maquiiüb Jacobo, at a Juan michiig Jacobo taquiiüb mamb. ³⁸ Wüx tapeayiw aniüng aaga nenajiüt tiül sinagoga, Teat Jesús tajaw alquiaj xeyay nipilan teajiüntsüw napac, y altiül teapajjuw. ³⁹ Wüx tajmel tiül iüm, quiaj tasaj nejiw:

—¿Neol tapots ijiüntsana? Aaga nüx cam ngome landeow, almameay —aj nejiw Teat Jesús.

⁴⁰ Quiaj titsojow nej, cos ajawiüw naleaing landeow a nüx quiaj. Condom Teat Jesús tawün nejiw tiül iüm, taquiiüb áagan miteat nej mimüm nej a nüx, at leaw almaquiüjpüw nej. Tajmeliw

matüchiw niüng ajlüy a nüx.

⁴¹ Quiaj Teat Jesús tasap owix a nüx, tasaj wüx ombeayiw nejiw:

—Talita cumi —aj. Aag ayaj ambapiüng: Xecual sasaj ic, witiür.

⁴² Quiaj witiüt a nüx, tajüy.

Meáwan nipilan xeyay mbayatoj majawüw. Aaga nüx quiaj lamajür gajpic (12) mineat nej. ⁴³ Condom Teat Jesús tasaj nejiw nde mandeacüw manguiayaran leawa tarang. Tasaj nejiw aton mayambüw üet a nüx quiaj.

Teat Jesús ngo mandiüram tiül Nazaret

(Mt. 13:53-58; Lc. 4:16-30)

6 Condom Teat Jesús taw quiaj, tandilil alinomb andüy tiül miifüt nej, minipilan nej aton tandüjpiw nej. ² Wüx tatüch a nüt axoodaran, quiaj tapots aquiaach tiül a sinagoga. Xeyay nipilan wüx tanguiayiw andeac nej mbayatoj. Tapiünguw:

—¿Niguaane tequiajchay aaga naxey quiaja? ¿Nguineay tendüye? ¿Nguineay ndot ombas marang cuajantanej ateócan? ³ ¿Neol ngome nop icoots aaga naxey quiaja? ¿Ngome nej nerang xiüll, micual nej María? Aton alningüy tiül micambajaats acüliw michig nej Jacobo, José, Judas, Simón, at michig monüx nej aton aliw ningüy —awüw.

Taton ngome tandiümiuw mayariw andeac nej. ⁴ Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw:

—Xique samongoch atnej amongoch nop nendeac andeac Teat Dios cos ayarich andeac nej nguiajantanej, áagan tiül miifüt nej

ngo mandiüram. Átan acualaats nej, micoj nej, michiig nej, ngo mayariw nej andeac —aj nejiw.

⁵ Tiül a cambaj quiaj ngome tarang nadam ateócan. Áagan acas moniün andeow tataag majneaj, tayac owix wüx nejiw. ⁶ Nej ayaag xeyay ngo majneaj cos ngo mayariw nej andeac. Ndoj taw quiaj, tamb andüy tiül namix nine cambaj quiájan, maquiaach.

Teat Jesús tüüch mambüw mandeacüw wüx nej

(Mt. 10:5-15; Lc. 9:1-6)

⁷ Condom quiaj tapaj miünüw niüng ajlüy nej ajciüwa gajpiüp (12) minipilan nej. Quiaj tapots masaj nejiw mambüw ijpuwpüw. Aton tüüch nejiw ndoj ombasiüw matajciüw majneaj nipilan alwüx ombasiüw nimeech. ⁸ At aton tasaj nejiw nde majoyiw nicuajind tiül tiiid. Alndom majoyiw áagan notsnots angotoj, mambeol nejiw. Ngondom majoyiw chiiüts, pemb, nüeteran; aton tomiün ngondom majoyiw. ⁹ Netam masoijquiw napüic, pero ngondom majoyiw ijquiauw najal camix. ¹⁰ Aton tasaj nejiw:

—Wüx apmepeayiün tiül noic cambaj, apmexojtan quiaj tíülan noic nden. Nde membiülljichiün niüng ixojtan. Apmeriowan quiaj wüx apmeamban tiül alinoic cambaj. ¹¹ Sitiüll noic cambaj ngo mangochiw icon, ngo mandiümiuw manguiayiw indeacan, icueatiün, briowan quiaj. Wüx apmeriowan quiaj, itajtan minajndot ileajiün majüic nejiw ngo majneaj arangüw cos ngo müjchiw icon mendeacan

quiaj xepoch. Naleaing sasaj icon, alinoic nüt wüx Teat Dios apmajaw wüx asoeteran, nejiw xeyay ngo majneaj apmamongochiw cos ngo mandiümüw manguiayiw indeacan. Alwüx apmamongochiw, ngo matnej leaw apmamongochiw nipilan tandemowüw nomb, ajciüwa monaw tiül cambaj Sodoma maquiiüb Gomorra —aj nejiw Teat Jesús.

¹²Quiaj tawüw ajciüwa gajpiüp minipilan nej, tambüw masajüw nipilan leaam omeajtsiw wüx aaga ngo majneaj teamarangüw, macueatiw.

¹³At aton wüx minüt Teat Jesús tatajcüw majneaj nipilan alwüx ombasiüw nimeech, üüch nejiw michachiwi. At tajendiw aceite wüx omal moniün andeow, quiaj tajneajiw.

Tambiyaw a Juan Bautista

(Mt. 14:1-12; Lc. 9:7-9)

¹⁴Condom aaga rey Herodes tanguiay nguineay teamarang Teat Jesús, cos meáwan nipilan teamandeaciw wüx nej. Quiaj Herodes tapiüng:

—¿Ngwüy naleaingue, Juan, aaga neech yow nipilan lapac tiül mondeowa? ¿Pares ndot ombas marang xeyay cuajantanej ateócan aaga naxey quiaja? —aw.

¹⁵Altiül tapiüngüw:

—Ngwüy, aag ayaj mixejchiiüts Elías, awiüw. Altiül tapiüngüw: Aag ayaj alinop nendeac andeac Teat Dios tajlüy tanomb —awiüw.

¹⁶Pero wüx Herodes tanguiay aaga andeaciw quiaj, tapiüng:

—Ngwüy, aag ayaj sapiüng Juan, aaga tüjchiüs mamb ndoquiüm onic nej, nganüy lapac tiül mondeow —aw a Herodes.

¹⁷Atquiaj tapiüng Herodes cos alwüx omeaats leawa tarang, cos nej tüüch mamb ndeaam a Juan, majmel tiül manchiüc, naoelich naag galen. Aag ayaj tarang Herodes cos atquiaj tandiüm minajtaj nej nenüt Herodías. Aaga Herodías quiaj mintaj Felipe, michiig Herodes, nganüy Herodes lamaquiiüb. ¹⁸Cos Juan wüx aliün mapac tasaj Herodes:

—Ngo majneaj mequiiüb mintaj michiig —aj.

¹⁹Quiaj Herodías xeyay tajcüy majaw a Juan. Tandiüm mambiy; pero ngome taxom nguineay marang. ²⁰Cos Herodes lamajaw Juan arang leaw andiüm Teat Dios, aton andeac leaw naleaing, pares tembol mandüy, ngo müüch a Herodías marang ngo majneaj wüx ombas a Juan. Herodes masey ngo maxom omeaats wüx leaw tandem a Juan, nej xeyay tandiüm manguiay. ²¹Noic nüt wüx Herodes tarang noic nangos nüt ajcan lamatiüch alinoic mineat nej, quiaj aaga najtaj Herodías taxom nguineay marang. Cos Herodes tapaj meáwan monajiüt, at nipilan monjiür tomiün tiül aaga iüt Galilea, marang noic nadam nangos nüt.

²²Quiaj tambnop nüx, micual aaga najtaj Herodías, tajmel niüng ajlüy monet mejiüng. Herodes y leaw aliw quiaj tandiümüw majawüw ajiüng a nüx quiaj. Condom a rey Herodes tasaj a nüx:

—Itün xicueaj leaw indiüm, xique sanüüch ic —aj.

²³ Nej tapaj minüt dios mapiüng naleaing apmüüch, ngo mawaiich, tapiüng:

—Cuajantanej apmetün, xique sanüüch ic, masey pinawan leaw alnajiür —aw a Herodes.

²⁴ Quiaj taw a nüx, tamb matün manguiay mimüm nej. Tasaj:

—Müm, ̄cuane indiüm mejaw natüna? —aj.

Quiaj mimüm nej tapiüng:

—Itün omal aaga Juan, áag neech yow nipilan —aj.

²⁵ Andilílan tiüt a nüx, tamb andüy niüng ajlüy Herodes, tapiüng:

—Teat, sandiüm nganüy nganüy meaach xic omal aaga Juan amb tiül noic polat —aj.

²⁶ Quiaj Herodes tamix omeaats xeyay; pero cos nej lamapaj minüt dios, aton tandeac manguiayiw nipilan. Nganüy netam marang, müüch leaw atün a nüx quiaj.

²⁷ Najénan tüüch mamb nop soldado, tasaj mandoog onic a Juan majamiün omal. ²⁸ Quiaj tamb a soldado majaw tiül manchiüc mandooig onic a Juan. Condom tajoy omal a Juan amb tiül noic polat, tüüch a nüx. Quiaj a nüx tamb müüch mimüm nej.

²⁹ Wüx minipilan Juan tanguiayiw nej landeow, quiaj tambüw maxainguiw, tajoyiw mamiütüw. Atquiaj tarang Herodes wüx tambiy aaga Juan.

Teat Jesús tüüch üetiw acoquiar mil monxeys

(Mt. 14:13-21; Lc. 9:10-17; Jn. 6:1-14)

³⁰ Condom wüx tapeayiw ajcüwa gajpiüp (12) monamb ijpuwpüw,

tapots masajüw Teat Jesús nguineay tarangiüw, nguineay taquajchuw nipilan. ³¹ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Nganüy macaron, tabaats maxojoataats quiripite niüng ngo majlüy nipilan —aj nejiw.

Cos xeyay nipilan tenguial apeayiw quiaj niüng ajlüy nej, pálwüx teawüw. Ngo miglichw nejiw matüch metiw. ³² Ndoj quiaj tajtepiw tiül nop müx, tambüw nejíwan quiaj, andüyiw niüng ngo majlüy nipilan. ³³ Pero xeyay nipilan tajawüw nejiw ambüw, aton tajawüw jane nejiw; quiaj tambüw acuiürrüw imiünnüw tiül micambajüw nejiw. Ombas mapeayiw quiaj, teoj mapeay Teat Jesús. ³⁴ Wüx Teat Jesús taw tiüt imiün tiül müx maquiiüb minipilan nej, tajaw xeyay nipilan teamacüliw nej. Quiaj tajmiüc omal omeaats, cos tajaw ajlüiyiw atnej tigüy najcueat sap, ngo majlüy wüx nejiür nejiw. Quiaj tapots maquiaach nejiw xeyay cuajantanej. ³⁵ Wüx langwiiüts laliüc majmel nüt, quiaj minipilan nej tambüw masajüw nej:

—Teat, langwiiüts ̄nguineay apmarangaats? Cos nejinguind ngo macüü ningüy. ³⁶ Isajüw mambüw tiül cambaj y tiül rünch mangalüw üetiwi, cos ngo majiüriw üetiwi nejiw —ajüw nej.

³⁷ Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw:

—Icona iyamban üetiwi —aj nejiw.

Quiaj tapiüngüw:

—¿Teat, nguineaye? ¿Ngwüy sanamban nangalan ijquiaw acoic miow (200) denario pan miglichwüts müetiwe? —awüw.

³⁸ Teat Jesús tasaj nejiw:

—Quiüran ijawan cas pan ijiüran ningüy —aj nejiw.

Wüx tajawüw cas pan ajlüy, quiaj tasajüw nej:

—Ajlüy acoquiaw pan alijpüw cüet —ajüw.

³⁹Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw masajüw niplan chetemoj noicnoic ajlüy tiül nine nateaic soex. ⁴⁰Quiaj chetetoj; al tiül atüch coic miow (100), al tiül ic miow gajpowüw (50) noicnoic ajlüy. ⁴¹Condom Teat Jesús taxaing aaga acoquiaw pan al ipüw cüet. Taxaing omal majaw cawüx, tüüch gracias Teat Dios. Condom wüx tamaag aaga pan texeyay. Quiaj tüüch miniplan nej majineaw müjchiw meáwan niplan. At aaga ipüw cüet aton tamaag müüch nejiw majineaw. ⁴²Condom tätüch müetiw meáwan niplan paxiünüy üetiwi. ⁴³Wüx landoj, quiaj taxainguiw leawa minaw a pan, at a cüet, chipiüt gajpiüp (12) nchep. ⁴⁴Ajcüwa tetiw quiaj atüch acoquiaw mil monkay.

Teat Jesús tajüy teomal yow

(Mt. 14:22-27; Jn. 6:16-21)

⁴⁵Quiaj Teat Jesús tasaj miniplan nej majtepiw tiül müx mamongoj andüiyiw necamb a nadam yow quiaj. Tasaj nejiw mambüw ombas nejiw mandüiyiw tiül cambaj Betsaida. Cos nej apmacül quiaj leawa ümb majtsor niplan, quiaj apmaw quiaj. ⁴⁶Wüx laúmb majtsor niplan, quiaj tamb andüy wüx nop tiüc mataag orar, mandeac aweaag Teat Dios. ⁴⁷Wüx lapojniow, aaga müx namb lamatüch pinawan aaga nadam yow quiaj, nganüy Teat Jesús néjan quiaj aliün wüx

iüt. ⁴⁸Nej tajaw laúmb apacüw majombüw a yow majüyichaw a müx, cos angochiw a iünd. Wüx landüy wüx arrow, quiaj Teat Jesús tamb matüch nejiw, ajüy amb teomal yow. Tarang atnej apmamóngan. ⁴⁹Wüx tajawüw nop najüy amb teomal yow, quiaj tepajüw:

—iAag ayaj nembolooch! —awüw.

⁵⁰Meáwan nejiw tajawüw, xeyay mbayatoj. Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw:

—Nde mbayameron, ich mapac imeajtsan cos xique, ngome aljane —aj nejiw.

⁵¹Condom tajtep tiül müx maquiiüb nejiw; quiaj lomboj a iünd. Mbayatoj majawüw, ndoj tapac omeajtsiüw ⁵²Nejiw nganaw majawüw nguineay tarang wüx tüüch mexeyay a pan, aliün mapac omalüw.

Teat Jesús tüüch majneaj moniün andeow tiül Genesaret

(Mt. 14:34-36)

⁵³Tapeayiw necamb a yow tiül iüt Genesaret. Quiaj tawüw tiüt, taoeliw mimüxiw nejiw mbeay yow.

⁵⁴Wúxan tajtepiw wüx iüt, quiaj niplan tajawüw nejay Teat Jesús napeay. ⁵⁵Condom quiaj tambüw acuiürrüw masajüw meáwan niplan tiül aaga iüt quiaj. Quiaj tapots apeayiw niplan maquiijpüw miün moniün andeow amb wüx mats, andüy niüng tanguiayiw alquiaj Teat Jesús. ⁵⁶Nguijantanej leaw niüng tamb, masey tiül cambaj, masey tiül rünch, tacüliw nej xeyay niplan. Tayactüw ajcüwa moniün andeow mbeay

plas pinawan cambaj, at tiül tiiüd aton. Tatüniw xeyay ocueaj Teat Jesús sitiül alndom ajcüwa moniün andeow masambüw nej masey apix nej. Meáwan leaw tasambüw nej tajneajiw nómban.

Leaw üüch majiür nisoet nipilan
(Mt. 15:1-20)

7 Noic nüt acas fariseos tambüw majawüw Teat Jesús, maquiüjpüw ajcüwa mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, naapeayiw imiüniw Jerusalén.
2 Quiaj tajawüw altiül minipilan Teat Jesús teaüetiw; pero ngo marangüw atnej ajlüyay marangüw meáwan nipilan judío wüx ajantsüw owixaw. Áag tandeacndeacüw ngo majneaj wüx ombasüw nejiw. **3** (Cos ajcüwa fariseos at meáwan judíos ajlüyayej wüx marangüw atnej arangüw mixejchiw nejiw, cos ngo metiw sitiül ngo majantsüw owixaw nejiw xeyay atnej apiüngüw netam. **4** Wüx nejiw apeayiw ajüiyiw tiül plas angalayej, ngondom müetiw nicuajind sitiül ngo majantsüw owixaw atnej apiüngüw netam marangüw. Aton ajiüriuw palpálwüx arangüw wüx ajantsüw inganeowayej, xar iüt, xar manchiüc, at mimatsüw nejiw aton.) **5** Quiaj ajcüwa fariseos at mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, tatüniw manguiayiw Teat Jesús. Tasajüw:

—¿Neol minipilan ngo mandüjpiw leaw tarangüw mixejchiiütsa? ¿Neol ngo majantsüw owixaw wüx üetiw atnej ajlüyay marangaatsa? —ajüw.

6 Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw:
 —Icona monwaiich, iwüyayon wüx irangan najneaj, naleaing

tarang Isaías tiül minawiig nej aaga poch niüng Teat Dios tapiüng:

Ajcüwa nipilan quiaj
apiüngüwan ayariw sandeac,
ngome con omeajtsüw,
ombeayíwan.

7 Ngo membeat marangüw atnej arangüw xic casa,
cos meáwan leaw aquajchiw,
aag ayaj mipochíwan nejiw.

8 Pero icona landroj imeajtsan leaw Teat Dios apiüng netam merangan, cos tenguial ipacan wüx leaw ngo metam, leaw mixejchiün tarangüw. Atnej wüx ijantsan ajcüwa xar, tas, at teamendüjpiün cuajantanej leawa tayaciüw mixejchiün, aj nejiw Teat Jesús.

9 Tasaj nejiw aton:
 —Icona tewüniün ninguiün meáwan leawa tasaj icon Teat Dios merangan, cas tendüjpiün opech leawa tayaciüw mixejchiün. **10** Teat Moisés tarang tiül minawiig nej, tapiüng: “Iyar andeacüw miteat, mimüm, indiümüw”, aw. Aton tapiüng: “Jane apmapaiich mandeac ngo majneaj wüx ombas miteat nej, mimüm nej, ich mambyaran”, aw a Moisés. **11** Pero icona xeyay ngo majneaj irangan, cos ipiüngan aljane alndom masaj miteat nej, mimüm nej, mapiüng: “Leawa alnajiür langondom nüüch icon, cos aag ayaj Corbán”. (Amb apiüng meáwan leaw ajiür lamüüch Teat Dios.) **12** Wüx apmapiüng aag ayaj, quiaj lango metam mambeol miteat nej mimüm nej cos icona iquajchiün ombeay. **13** Wüx irangan aag ayaj, quiaj temewüniün ninguiün Mipoch Teat Dios, teyacan ingow leawa tayaciüw

mixejchiün marangüch. Ajlüy xeyay cuajantanej atnej aag ayaj leaw icona teyacan marangüch —aj nejiw Teat Jesús.

14 Quiaj Teat Jesús tapaj nipilan alinomb masaj:

—Inguiayiün, iyacan wüx imeajtsan leaw sanasaj icon.

15 Cuajantanej leaw alndom müeteran, manganeowaran ngo müüch nop majiür nisoet; pero leawa alwüx omeaats mandeac mbich alndom mayac nej asoet.

16 Jane andiüm manguiay, ich manguiay mayac wüx omeaats —aj nejiw Teat Jesús.

17 Condom wüx Teat Jesús taw niüng ajlüy meáwan nipilan, quiaj tajmel tiül iüm. Ndoj minipilan nej quiaj tapots matüniw manguiayiw nej, tasajüw:

—¿Cuane wüx tendeac aaga les ndot mendeac quiaja? —ajüw nej.

18 Quiaj tasaj nejiw:

—¿Neol, ata icona aton ngo mejawan leawa tandeacas? ¿Neol ngo mejawana, meáwan leaw alndom müeteran ngo müüch majiür nisoet nipilan? **19** Cos nüeteran andüyan teomeaatsaran apmamb, ndoj apmaw. Aaga nüeteran quiaj ngo müüch majiür nisoet nipilan —aj nejiw Teat Jesús.

Nej tandeac wüx aag ayaj majüiquich meáwan cuajantanej nüeteran alndom müeteran, ngome nisoet. **20** Aton tapiüng:

—Leawa nop apmandeac wiix omeaats, mbich aag ayaj alndom müüch nej majiür nisoet. **21** Cos imiün wüx omeaatsaran aw leaw ngo majneaj arangüch. Áag altiül nipilan ajiürüw minajtajüw nejiw,

minaxeyiw nejiw, at altiül monench ajlüiy maquijüpüw monüix, átan monüix maquijüpüw monench, at monbiy nipilan aton. **22** At ajlüy moneed, ajlüy reech, ajlüy monrang xeyay ngo majneaj, at monwaiich, ajlüy monjüjjüy, ajlüy mondiüm ocueaj alinop. Aton ajlüy monpaich, monrangrangüy, ajlüy nerangrang michach. **23** Meáwan aaga ngo majneaj arangüch quiaj, imiün tiül omeaatsaran. Aag ayaj mbich üüch majiüraran nisoet —aw Teat Jesús.

Nop najtaj ngome micual iüt tayar andeac Teat Jesús

(Mt. 15:21-28)

24 Condom Teat Jesús taw quiaj tamb andüy niüng ajlüy cambaj Tiro y Sidón. Tandüy tiül noic naniüngaran, maxood quiaj, cos nej ngo mandiüm majawüw nej nipilan. Pero naleaing ngondom mexotüy.

25 Nop najtaj najénan tanguiay Teat Jesús lapeay quiaj. Aaga najtaj quiaj ajiürnop micual nej nüix, alwüx ombas nej nimeech, üüch nej michach. Quiaj tamb maquieel micos nej tiüt teombas Teat Jesús.

26 Aaga najtaj quiaj ngome micual iüt Israel, nej nop sirofenicana. Nej tatün xeyay ocueaj Teat Jesús mamb mawün nimeech wüx ombas micual nej. **27** Quiaj Teat Jesús tasaj nej:

—Icül, cos ombas netam metiw nacualaran, cos ngo majneaj majnot üetiwi nejiw majlos müjndiwi a namix nine pet müetiwi —aj nej.

28 Aaga najtaj tasaj nej:

—Teat, naleaing aag ipiüng quiaj, masey ombas apmetiw a nacualaran, pero aton nine pet

alndom mamilmil leawa najmiüic tiüt minaw üet nacualaran —aj nej.

²⁹ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Xecual, najneajay indeac quiaj. Nganüy quiür ijaw micual, cos lanüüch majneaj, lamacueat nej nimeech —aj nej.

³⁰ Naleaing tasoic, cos wiix tapeay aniüng nej, quiaj tajaw micual nej alpiiüm wüx mats, lajneaj, lamacueat nej nimeech.

Teat Jesús tüüch majneaj nop nelaag, nejew

³¹ Condom Teat Jesús taw quiaj tiül miíüt monaw Tiro, tamong amb tiül Sidón, at tamong amb tiül miíüt Decápolis, tatüch mbeay aaga nadam yow Galilea. ³² Taquiiübaran mamb quiaj majaw nej Teat Jesús nop naxey nelaag, aton ngondom mendeac. Quiaj tatüniw ocueaj Teat Jesús sitiü alndom mayac owix wüx aaga naxey quiaj müüch majneaj. ³³ Quiaj Teat Jesús tawün ninguiün quiriw aaga naxey quiaj nejeweáagan quiaj. Condom Teat Jesús taxec micual owix nej teolaag a naxey quiaj, ndoj tateonts onts ombeay nej cas tarreeg oniw a naxey quiaj. ³⁴ Condom quiaj taxaing omal majaw andüy cawüx, tawün miíünd nej, tapiüng:

—iEfata! —aw. Aaga poch quiaj amb apiüng: iLejquiari!

³⁵ Quiaj lejquiat olaag a naxey y oniw nej taley, lajneaj. Quiaj tajneaj mendeac. ³⁶ Ndoj tasaj nejiw Teat Jesús nde masajüw nejinguiind. Pero masey atquiaj tasoiquiw, nejiw xeyay tandeacndeaciw wüx. ³⁷ Mbajajow wüx, xeyay tapac omeajtsüw majawüw leaw Teat Jesús tarang, tapiüngüw:

—Nej arang cuajantanej najneaj, cos üüch manguiay nelaag niplan, at üüch mendeac jane ngondom mendeac —awüw.

Teat Jesús tüüch üetiw apiquiw mil niplan

(Mt. 15:32-39)

8 Tiül aaga nüt quiaj, canchiütoj xeyay niplan niüng ajlüy nej. Wüx tind üetiw ngo majiürtüw cuane apmüetiwi. Quiaj Teat Jesús tapaj miniplan nej, tasaj:

² —Sajíürtüw lasta ajcüwa niplan quiaj, cos lamajiür er nüt ajlüyiw ningüy maquiiüpaats, langa majiürtüw üetiwi. ³ Sitiül sanasajüw majtsoriw wüxan nganaw metiw, ngondom maiüciüw, apmajmiüciüw tiül tiiüd cos altiül imiünüw miünquiaj —aj nejiw Teat Jesús.

⁴ Quiaj tasajüw nej miniplan nej:

—¿Ngiyneay alndom maxoram cuane apmüetiwi ningüy tiül a wajchiüc cam? Cos ngo macüleran ningüy —ajüw.

⁵ Quiaj Teat Jesús tatün manguiay nejiw:

—¿Cas pan aliün mejiüran? —aj nejiw.

Nejiw tapiüngüw:

—Alíünan ayaíw pan —awüw.

⁶ Quiaj tasaj ajcüwa niplan chetemoj tiüt, taxaing aaga ayaíw pan quiaj. Tüüch gracias Teat Dios, cas tamaag a pan, tüüch miniplan nej majineaw. ⁷ At aliün majiürtüw acas nine cüet aton. Quiaj Teat Jesús tüüch gracias Teat Dios alinomb. Condom tüüch nejiw majineaw. ⁸ Meáwan niplan tetiw paxiün. Wüx landoj üetiwi, quiaj taxainguwi chipiüt ayaíw nchep

minaw üetiwi. ⁹Ajcüwa monet quiaj tatüch maseyme apiquiw mil niplan. Wüx landoj üetiwi, quiaj Teat Jesús tüüch nejiw majtsoriw. ¹⁰Condom nej tajtep tiül müx maquiiüb minipilan nej. Tambüw andüyiw tiül iüt Dalmanuta.

Fariseos atüniw nadam ateócan

(Mt. 16:1-4; Lc. 12:54-56)

¹¹Wüx tapeayiw quiaj, altiül fariseos tambüw majawüw nej, tasajsajüw cuajantanej, majawüw cuane apmapiüng. Tasajüw:

—Irang noic nadam ateócan najawan, quiaj alndom napiüngan naleaing Teat Dios najlüy tiül cielo teamambeol ic —ajüw.

¹²Quiaj Teat Jesús tamix omeaats, tawün mifünd nej, tapiüng:

—¿Cuane nerang icon? ¿Neol tendiüman mejawan nadam ateócan? Naleaing sasaj icon ngome sanarang nicuajind ateócan mejawan —aw Teat Jesús.

¹³Condom quiaj taw niüng ajlüiyiw a niplan quiaj maquiiüb minipilan nej, tajtepiw tiül müx, tambüw tandüyiw necamb a nadam yow.

Leaw aquiajchiw fariseos

(Mt. 16:5-12)

¹⁴Minipilan nej ngo leaam omeajtsüw majoyiw üetiwi nejiw, áagan noic pan tajíriüw tiül müx.

¹⁵Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Inguiayıün sanasaj icon. Netam mejawan wüx leaw irangan. Nde meyariün andeacüw Fariseos, at andeac Herodes. Cos aag ayaj arang atnej arang levadura —aj nejiw.

¹⁶Quiaj minipilan nej tandeacüw nejeyéjan quiaj, tapiüngüw:

—¿Neol tandeac atquiaja? ¿Ngwüy ajcan ngo majamiünaats pana? —awüw.

¹⁷Teat Jesús tajaw cuane teamandeacüw. Quiaj tasaj nejiw:

—¿Neol tapots indeacndeacan wüx pana? ¿Neol nganaw mejawana, meyacan wüx imeajtsana? ¿Aliün palam imalana? ¹⁸¿Neol ngome tejawan con iniüjcan? ¿Neol ngome tenguiayıün con ilajcan? ¿Neol ngo leaam imeajtsan? ¹⁹Jow, wüx tajineas acoquiar pan müetiw acoquiar mil monxey, jow leaw tenaw, ¿cas ncchep techipichana? —aj nejiw Teat Jesús.

Quiaj tapiüngüw:

—Gajpiüp (12) ncchep —awüw.

²⁰Condom tandüy wüx matün manguiay, tapiüng:

—Jow wüx tajineas ayaíw pan müetiw apiquiw mil niplan, leawa tenaw, ¿cas ncchep texainguiüna? —aj nejiw Teat Jesús.

Quiaj tapiüngüw:

—Ayaíw ncchep —awüw.

²¹Quiaj Teat Jesús tapiüng:

—¿Neol nganaw mejawana jane xic? —aw.

Teat Jesús tüüch ram oniiüg

nop naw Betsaida

²²Wüx tapeayiw tiül cambaj Betsaida, quiaj acas niplan taquiüjpüw mamb niüng ajlüy Teat Jesús nop naxey nesomb. Tasajüw nej mayac owix nej wüx a naxey quiaj para majneaj. ²³Quiaj Teat Jesús tasap owix a nesomb quiaj, tanetet owix maquiiüb mamb andüy mbeay cambaj. Ndoj tajendjend wüx oniiüg a naxey quiaj aonts ombeay nej, tayac owix nej wüx a

naxey quiaj. Cas tatün manguiay sitiül larraw oniiüg lamaxom majaw quiripite.²⁴ Aaga nesomb quiaj taxaing omal, tapiüng:

—Nganüy saxom najaw quiripite, sajaw nipilan atnej xiül, pero nejiw teajüiy —aj nej.

²⁵ Condom Teat Jesús tayac owix nej alinomb wüx oniiüg a naxey quiaj. Quiaj aaga naxey tajaw teáman, tajneaj oniiüg nej, tajaw ranüy masey miünquiaj.²⁶ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Quiür ijtsor, nde memong iriümb tiül cambaj, nde mesaj nejinguind nguineay tejneaj —aj.

Pedro tapiüng Teat Jesús aaga Cristo

(Mt. 16:13-20; Lc. 9:18-21)

²⁷ Condom quiaj tamb Teat Jesús maquiiüb minipilan nej, tamongoj ambüw tiül namix nine cambaj ocueaj Cesarea de Filipo. Wüx aliw tiül tiiüd, quiaj Teat Jesús tasaj minipilan nej:

—¿Jane xic apiüngüw nipilana?
—aj nejiw.

²⁸ Quiaj tasajüw nej:

—Altiül apiüngüw ique aaga Juan lapac alinomb. Altiül apiüngüw ique aaga Elías tajliiy tanomb. Aton altiül apiüngüw ique alinop nendeac andeac Teat Dios —ajüw nej.

²⁹ Quiaj Teat Jesús tatün manguiay nejiw:

—Jow icona, ¿cuane ipiüngan, jane xic? —aj nejiw.

Quiaj tapiüng a Pedro:

—Iquiay aaga Cristo, aaga lapiürang aliüc —aj nej.

³⁰ Teat Jesús quiaj tasaj nejiw nde masajüw nejinguind jane nej.

Teat Jesús tapiüng apmambiyaw nej

(Mt. 16:21-28; Lc. 9:22-27)

³¹ Condom quiaj tapots masaj nejiw, tapiüng aaga Teat Naxey netam mamongoch xeyay ngo majneaj. Ngome apmayariw nej andeac montangtang monajiüt, at montangtang miteaats, at mondüy wüx aaga poch leaw tüünd a Moisés aton. Tapiüng alinoic nüt nej apmandeow, apmambiyaw nej ajciüwa nipilan quiaj. Condom wüx er nüt apmapac alinomb.³² Tasaj nejiw atquiaj ranüy. Quiaj a Pedro tawün nej ninguiün quiriw, tapots malic.

³³ Pero Teat Jesús ndiliteay majaw niüng ajlüy alacas minipilan nej, quiaj talic a Pedro, tasaj:

—Ilcueat xic, nde mendeac atnej andiüm Satanás! Cos aaga indeac quiaj ocueaj nipilan, ngome ocueaj Teat Dios —aj nej Teat Jesús.

³⁴ Quiaj Teat Jesús tapaj meáwan nipilan miünüw canchiümoj maquiiüpüw minipilan nej. Tasaj nejiw:

—Sitiül aljane andiüm mayar sandeac, ich mawün wüx omeaats meáwan naél leaw alndom mamongoch, ich mandüüb wüx leawa sarang, masey mamongoch xeyay ngo majneaj, masey mandeow wüx cruz ajcan andüüb xic.³⁵ Sitiül aljane ngo mayar sandeac cos imbol mambiy nej nipilan, alinoic nüt nej apmamongoch xeyay ngo majneaj, y ngome apmamb tiül cielo. Pero sitiül aljane masey mandeow ajcan andüüb xic ayar sandeac, nej apmamb tiül cielo alinoic nüt —aj nejiw Teat Jesús.

36 Aton tapiüng:

—Jondot aljane alndom maneay meáwan cuajantanej leaw ajlüy wüx a iüt cam, ćcuane ambich sitiüл nej ngo mamb tiüл cielo? ³⁷ ¿Mbich nguineay alndom nop nipilan mangüyasoet nej, nguineay alndom maw wüx para ngo mamb tiüл aaga xeyay ngo majneaja? ³⁸ Sitiüл aljane ngo mayar sandeac cos axing wüx xepoch, ngo mind mitsoj nej ajcüwa nipilan monrang xeyay ngo majneaj, ajcüw mondüüб narangüch dios, pues ata Teat Naxey apmaxing majaw nej wüx apmandilil. Cos aliüc alinomb imiün niüng ajlüy Teat Dios. Apmaquiiüb miün xeyay ángeles, xeyay najneajay apmajlüy —aw Teat Jesús.

9 Condom tasaj nejiw Teat Jesús:

—Naleaing sasaj icon, altiül icona leaw alningüy nganüy cam, nganaw mendeowan apmejawan noic nadam ateócan, apmejawan aliüc Teat Naxey marang natang nenajiüt tiüл micambaj nej —aj nejiw.

Wüx Teat Jesús tewüneay majawüw

(Mt. 17:1-13; Lc. 9:28-36)

² Wüx lamatüch anaíw nüt tatow ndoj mapiüng aag ayaj, quiaj Teat Jesús taquiiüb Pedro, Jacobo, y Juan, tambüw wüx nop nadam tiüc nejíwan quiaj. Condom quiaj Teat Jesús tewüneay majawüw nej. ³ Xeyay nelilit apix nej, rajnüy. Nejinguind wüx a iüt cam ngondom majants noic raan jael müüch merixix matnej. ⁴ Quiaj tajawüw mixejchiw nejiw tajlüiyiw tanomb, aaga Elías maquiiüb Moisés, teandeacüw maquiiüpüw Teat Jesús.

5 Condom quiaj Pedro tasaj Teat Jesús:

—Teat, inajneajay macülliüts ningüy, marangaats arej nden! Noic ineay, alinoic apmaneay teat Moisés, alinoic apmaneay teat Elías —aj nej a Pedro.

⁶ Atquiaj tapiüng a Pedro cos ngo majaw cuane apmandeac, mbayatoj xeyay majawüw. ⁷ Condom quiaj tajlüy oic cawiüx alareng niüng ajlüiyiw, tandem nejiw. Imiün tiüл aaga oic quiaj tanguiayiw noic nanderac, tapiüng:

—Aaga Teat Naxey quiaj nejay xecual, xeyay sandiüüm. Inguiayiün leaw nej apmasaj icon —aj nejiw aaga nendeac quiaj.

⁸ Wúxan ndoj manguiayiw aaga nanderac quiaj, quiaj tajawüw langomajlüy nejinguind, néjan Teat Jesús almaquiiüpüw.

⁹ Condom wüx teawüw tiüt imiünwü wüx tiüc, quiaj Teat Jesús tasaj nejiw nde masajüw nejinguind leawa Teat Dios tüüch nejiw majawüw. Leawa ndoj apac tiüл mondeow aaga Teat Naxey, quiaj alndom mandeacüw wüx aag ayaj. ¹⁰ Atquiaj nejiw ngo masajüw nejinguind, pero tíülan nejiw tetünayej menguiayayej nguineay amb aaga apiüng quiaj wüx tapiüng apmapac tiüл mondeow. ¹¹ Condom quiaj tatüniw manguiayiw Teat Jesús, tapiüngüw:

—¿Neol tapiüngüw ajcüw mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés netam miün ombas nej aaga Elías, ndoj aliüc aaga Cristo? —awüw.

¹² Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Naleaing Elías netam miün ombas nej masaj nipilan leaam

omeajtsüw wüx Teat Dios. ¿Neol ngo mejawana, nguineay apiüng Teat Dios tiül Mipoch nej wüx Teat Naxey, aaga tüünd miün imiün tiül cielo? Cos apiüng nej apmamongoch xeyay ngo majneaj, ngome apmayarich andeac nej.

¹³ Nganüy sanasaj icon wüx Elás, cos nop atnej Elás tiün. Tarangüw xeyay ngo majneaj wüx ombas nej, tarangüw leawa tandiümüw. Atnej landoj lamapiüng tiül Mipoch Teat Dios wüx nej, atquiaj tajlüy —aj nejiw Teat Jesús.

Tajneaj nop nench alwüx ombas nej nimeech

(Mt. 17:14-21; Lc. 9:37-43)

¹⁴ Wüx tapeayiw niüng ajlüiyiw alacas minipilan Teat Jesús, quiaj tajawüw aliw quiaj xeyay niplan ayey nejiw tiüt. Aton aliw quiaj mondüy wüx aaga poch tüünd a Moisés, tenguijal asajsajayej maquiüjpüw minipilan Teat Jesús.

¹⁵ Wüx tajawüw lapeay niüng ajlüiyiw nejiw Teat Jesús, mbayatoj majawüw, acuiürrüw tambüw mangochiw matepeayiw. ¹⁶ Quiaj Teat Jesús tatün manguiay nejiw:

—¿Cuane wüx tenguijal indeacndeacana? —aj nejiw.

¹⁷ Quiaj taw nop tiül a niplan quiaj, tapiüng:

—Teat, jogüy saquiiüb miün nop xecual mejaw, cos alwüx ombas nej nimeech, ngondom mendeac.

¹⁸ Wüx apeay mimonandeow nej, alox nej tiüt, atepich teombeay nej popox, ancaporros olüic nej. Tenguijal amb arix, lango majiür apac. Landoj nasajüw minipilan sitiül alndom mawüniw wüx ombas

xecual aaga nimeech quiaj, pero ngondom ombasüw —aw.

¹⁹ Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw: —iJaa, icona niplan! ¿Neol ngo meyariün sandeaca? ¿Cas nüt ipiüngan sanajlüy ningüy naquiiüb icona? ¿Ngow apmeyariün sandeaca? —aj nejiw.

Condom tapiüng:

—Iquiüjpán miün aaga nench quiaj —aj nejiw.

²⁰ Quiaj taquiiüpüw mamb. Wüx aaga nimeech najlüy wüx ombas a nench quiaj tajaw Teat Jesús, quiaj tambeapmbeap a nench napac, tajmiüc ambiülmibiüly tüüt, tatepich teombeay nej popox.

²¹ Quiaj Teat Jesús tatün manguiay miteat a nench:

—¿Nde ngüt tapots marang nej atquiaja? —aj.

Quiaj tapiüng a naxey:

—Wüx nine nej. ²² Mbójan malox nej tiül biümb, at tiül yow, andiüm mambiy nej. Nganüy Teat, sitiül alndom membeol xicon, sitiül majmiüc imal imdeaats, Teat, imbeol xicon —aw miteat a nench.

²³ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—¿Neol tepiüng sitiül alndom nambeola? Cos Jane ayar sandeac, cuajantanej leaw apmatün xicueaj, xique sanarang —aj nej.

²⁴ Condom quiaj tapiüng miteat a nench:

—iSayar indeac teat, imbeol xic nde nachiw ximeaats! —aw.

²⁵ Teat Jesús tajaw teapeayiw xeyay niplan acuiürrüw sonongomoj niüng ajlüy nej. Quiaj talic a nimeech najlüy wüx ombas a nench. Tasaj:

—Ique nimeech, neech ngo mendeac a nench cam, at neech

melaag aton, iriow wüx ombas nej, icueat nómban. iNde mendüy wüx alinomb! —aj nej Teat Jesús.

²⁶Quiaj aaga nimeech tepaj, tandüy wüx malanglang alinomb aaga nench. Quiaj taw, tacueat nej. Ndoj aaga nench píiüdan tiüt atnej landeow. Xeyay nipilan tapiüngüw landeow. ²⁷Teat Jesús tasap owix a nench mawitich. Quiaj witiüt a nench.

²⁸Condom wüx Teat Jesús tajmel tiül nop iüm, quiaj minipilan nej tatüniw manguiayiw nej nejíwan quiaj, tasajüw:

—¿Neol xicona ngondom nawüniün aaga nimeech quiaj? —ajüw.

²⁹Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw:

—Ajcüwa nimeech quiaj ngo mawüw sitiül ngo metüniün ocueaj Teat Dios, meiündan lop aton —aj nejiw.

Teat Jesús alinomb tapiüng apmambiyaw nej

(Mt. 17:22-23; Lc. 9:43-45)

³⁰Condom tawüw quiaj, tajüiyw ambüw tiül iüt Galilea. Pero Teat Jesús ngo mandiüm majaw nejiw nipilan, ³¹cos nej tealeámban maquiaach minipilan nej. Tasaj nejiw nguineay apmarangüch wüx Teat Naxey. Aton tapiüng aljane apmayac nej teowixaw nipilan, apmambiyaw nej, ndoj wüx er nüt apmapac alinomb. ³²Nejiw ngo majawüw cuane wüx teamasaj nejiw, pero imboloj matüniw manguiayiw.

¿Jane alwüx atam ajlüy?

(Mt. 18:1-5; Lc. 9:46-48)

³³Condom tapeayiw tiül cambaj Capernaum. Wüx aliw tiül iüm,

quiaj Teat Jesús tatün manguiay nejiw:

—¿Cuane tendeacndeacan wüx aliiüts tiül tiiüda? —aj nejiw.

³⁴Nejiw ngo mendeacuw, ndijchiüjowan, cos wüx aliw tiül tiiüd tandeacuw wüx jane tiül nejiw apmarang natang. ³⁵Condom quiaj Teat Jesús chetet, tasaj ajcüwa gajpiüp (12) minipilan nej, tapiüng:

—Sitiül aljane andiüm marang natang, netam marang chingüy tiül meáwan nipilan, marang cuajantanej mambeol meáwan —aj nejiw.

³⁶Alquiaj nop nine. Condom Teat Jesús tayac pinawan nejiw a nine. Quiaj taxaing mapeic, tasaj nejiw:

³⁷—Sitiül aljane apmajüür lasta masey nop nine atnej aaga nine cam, aag ayaj atnej xique teamajiür lasta. At sitiül aljane ajiür xic lasta, aag ayaj ngome xíquian quiaj ajiür xic lasta, at Xeteat aton, cos nej tüüch xic niün —aj nejiw.

Jane ngo majcüy majaw icoots, najneaj majaw icoots

(Mt. 10:42; Lc. 9:49-50)

³⁸Condom quiaj tasaj nej a Juan: —Teat, tajawasan nop naxey tawün nimeech wüx ombas nipilan, apaj wüx miniüt. Tapajasan ocueaj cos ngo maquiiüb icoots —aj nej a Juan.

³⁹Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Ich majlüy, nde mepalan. Cos nejinguingd ngondom marang ateócan wüx xenüt, ndoj andüüban mandeac ngo majneaj wüx ximbas. ⁴⁰Cos sitiül nop ngo majcüy majaw icoots, aag ayaj najneaj majaw icoots. ⁴¹Sitiül aljane apmüüch

icon masey noic pite yow, cos ajaw xenipilan icon, naleaing sasaj icon aag ayaj apmajíür cuane najneaj apmüünd alinoic nüt.

Ijawan wüx, nde meyacüchiün wüx ngo majneaj

(Mt. 18:6-9; Lc. 17:1-2)

42'Sitiül aljane mayac wüx nisoet nop tiül ajciwa jayats monyar sandeac, najneaj wúxan nganaw marang aaga ngo majneaj quiaj maoelich teonic nej nop cow majlos tiül ndec. **43**Aton sitiül aljane ayaag owix nej alndom mayac nej tiül nisoet, ich mandooig. Cos más najneaj mapac ningüy masey ngo majíür nots owix nej, ingow ajiür mijtsüw owix, ndoj alinoic nüt mamb tiül biümb niüng ngondom xe quem, mandaab meáwan nüt.

44Cos ninguiün ajciwa ndiüc apmajlüy wüx ombas nej ngome apmandeowüw, at a biümb ngondom xe quem. **45**Sitiül aljane ayaag oleaj nej alndom mayac nej tiül nisoet, ich mandooig nots oleaj nej. Cos más najneaj majlüy atquiaj ingow ajiür mijtsüw oleaj nej, ndoj alinoic nüt mamb tiül biümb niüng ngondom xe quem. **46**Cos ninguiün ajciwa ndiüc leaw apmajlüy wüx ombas nej ngome apmandeowüw, at a biümb ngondom xe quem. **47**At sitiül aljane ayaag oniiüg nej alndom mayac nej tiül nisoet, ich masoond noic oniiüg nej. Cos más najneaj majlüy tiül minipilan Teat Dios noic oniiüg, ingow ajiür ijquiw oniiüg ndoj majlos tiül biümb; **48**cos ninguiün tiül a castigo ajciwa ndiüc apmajlüy wüx ombas nej ngome apmandeowüw, at a biümb ngondom xe quem.

49'Cos meáwan apmatajcüch majneaj naag biümb, y meáwan nichech apmüünd majtix naag quiniüc. **50**Najneaj quiniüc aag ayaj najtix; pero jondot lango majtix, ¿cuane ajpar? ¿Nguineay apmajtix alinomb? At icona aton netam merangan atnej quiniüc cos üüch maxix nüeteran; irangan najneaj, nde mejciyiün mejawan nop alinop —aw.

Teat Jesús apiüng wüx moncueateay

(Mt. 19:1-12; Lc. 16:18)

10 Condom Teat Jesús taw tiül cambaj Capernaum maquiiüb minipilan nej, tambüw andüiyw tiül iüt Judea. At tambüw aton tiül a iüt nonüt necamb lam Jordán. Sonongotoj quiaj xeyay nipilan majawüw nej. Quiaj taquiaach nejiw atnej mbójan marang. **2**Ndoj quiaj acas fariseos tambüw majawüw Teat Jesús matüntüniw manguiayiw nej majawüw cuane apmapiüng. Tasajüw sitiül nop naxey alndom macueat mintaj nej nómban. **3**Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Jow mixejchiiüts a Moisés, ēnguineay tapiünga? —aj nejiw.

4Quiaj tapiüngüw:

—Teat Moisés tapiüng nop naxey alndom macueat mintaj nej, pero naleaing netam marangüch minawijquiw nejiw müjndiw para mecueatayej nómban —awüw.

5Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw:

—Teat Moisés tasaj icon merangan atquiaj cos tajaw icona nadam imeajtsan. **6**Pero tanomb wüx Teat Dios tarang meáwan cuajantanej, "quiaj tarang nipilan nop naxey

nop najtaj". ⁷"Wüx aag ayaj nop naxey apmacueat miteat nej mimüm nej, apmaquiiüb mintaj nej.

⁸Quiaj apmajlüiyw nóiquian, atnej majlüiyw nop nejiw ngome ijpwü, noic omeajtsüw." ⁹Pares leawa Teat Dios lamüüch mequiiübayerj nejinguind ngondom müüch nejiw mecueatayej —aj nejiw Teat Jesús.

¹⁰Condom wüx tapeayiw tiül nden, quiaj minipilan nej tatüniw manguiayiw nej aton wüx aaga les ndot mandeac quiaj. ¹¹Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw:

—Sitiül nop naxey apmacueat mintaj nej, ndoj apmaquiiüb alinop najtaj, aag ayaj lamajiür nisoet, cos atnej lamajiür minajtaj nej. ¹²At sitiül nop najtaj apmacueat minoj nej ndoj apmaquiiüb alinop naxey, nej aton ajiür nisoet cos ajlüy atnej majiür minaxey nej —aj nejiw.

Namix nine taquiiübaranüw majawüw Teat Jesús

(Mt. 19:13-15; Lc. 18:15-17)

¹³Condom taquiiübaran niüng ajlüy nej tegüy namix nine matepeayiw Teat Jesús, majend nej omaliüw. Minipilan nej taliquiaw monquiiüb namix nine, ngo mandiumüw. ¹⁴Pero wüx Teat Jesús tajaw nguineay teamarangüw, quiaj tajcüy, tasaj nejiw:

—Ijchan miünüw a namix nine niüng sajlüy, nde mepalan. Cos sitiül aljane andiüm majmel tiül micambaj Teat Dios netam marang atnej nop nine. ¹⁵Naleaing sasaj icon sitiül aljane ngo mayar sandeac atnej nop nine ayar cuajantanej masoic, ngondom majmel tiül micambaj Teat Dios —aj nejiw.

¹⁶Quiaj taxaing mapeic namix nine, tajend omalüw, tasaj nejiw:

—Mambeol icon Teat Dios —aj nejiw Teat Jesús.

Nop nejiür xeyay tandeac aweaag Teat Jesús

(Mt. 19:16-30; Lc. 18:18-30)

¹⁷Wüx Teat Jesús taw quiaj, quiaj ajngot nop naxey acuiür, maquieel micos nej teombas Teat Jesús, tatün manguiay:

—Teat Naxey, sajaw ique najneaj irang. Nganüy isaj xic cuane netam narang, nguineay alndom napac meáwan nüt tiül cielo —aj nej.

¹⁸Condom Teat Jesús tasaj nej:

—¿Neol tepiüng xique sarang najneaja? Nejinguind nipilan ngo marang najneaj, néjan quiaj Teat Dios arang najneaj. ¹⁹Ique lamenguiay leaw apiüng tiül Mipoch Teat Dios niüng apiüng: "Nde mejiür minajtaj, at najtaj nde mejiür naxey; nde membiy nipilan; nde merneed; nde merndeac ngo maleaing; nde mewaiiich nejinguind; netam meyar andeac miteat, mimüm" —aj nej Teat Jesús.

²⁰Quiaj tasaj nej aaga naxey:

—Teat, meáwan aag ayaj sayac wüx ximeaats narang nde wüx sarang quich —aj nej.

²¹Quiaj Teat Jesús tajaw nej, tajmiük omal omeaats, tajiür nej lasta, tasaj:

—Alfünan alcuane nganaw merang. Quiür iniüüb meáwan leaw almejiür. Condom imbaag ombeat iich nipilan ngo majiür; quiaj apmejlüy najneajay tiül cielo. Ndoj tewiün mendüüb xic, masey mambiyaw ic wüx cruz —aj.

22Wüx tanguiay aag ayaj tayaag ngo majneaj, taw quiaj amix omeaats; cos ngo mandiüüm mandrooch ombas meáwan leaw almajíür, cos nop nej nejiür xeyay.

23Condom Teat Jesús ndiliteay majaw minipilan nej, tasaj nejiw:

—Xowüy laél ocueajiw monjiür xeyay cuajantanej majmeliw tiül micambaj Teat Dios —aw.

24Minipilan nej mbayatoj manguiayiw andeac Teat Jesús. Quiaj nej tasaj nejiw alinomb: —Xecualüw, xowüy laél majmeliw tiül micambaj Teat Dios leawa xowüy ayaciw omeajtsüw wüx leaw almajíürüw. **25**Sapiüng más ngo maél mamong nop camello teowil nots ndiüc, ngo matnej aél ocueaj nop nejiür xeyay majmel tiül micambaj Teat Dios —aj nejiw.

26Wüx tanguiayiw aag ayaj, quiaj mbayatoj xeyay, tetünayej menguiayayej:

—Sitiül atquiaj ajlüy teat, čjane alndom maw asoet nej? —awüw.

27Quiaj Teat Jesús tajaw nejiw, tapiüng:

—Nejinguind nipilan ngondom mawün asoet alinop, néjan Teat Dios alndom marang. Cos Teat Dios alndom marang cuajantanej —aw.

28Condom Pedro quiaj tendeac masaj Teat Jesús:

—Teat, xicona lanacueatiün meáwan leawa tajíürasan nandüjpiün ic —aj nej.

29Quiaj Teat Jesús tapiüng:

—Naleaing sasaj icon, ngo majlüy nejinguind jane lamacueat aniüng nej, micoj nej, michiig nej, miteat nej, mimüm nej, mintaj nej, micual nej, tengwüy miíüt

nej, cos áag iün mandüüb xic mandeac xepoch; **30**jane ngo müünd majiür xeyay ningüy wúxan aliün mapac, apmajíür aniüng nej, micoj nej, michiig nej, mimüm nej, micual nej, átan miíüt nej. Masey apmamongoch xeyay moncüy nganüy, cos alinoic nüt apmajlüy najneajay meáwan nüt tiül cielo. **31**Aton altiül leaw ayaag natang nej nganüy, alinoic nüt apmarang chingüy; at altiül leaw ayaag chingüy nej nganüy, alinoic nüt apmarang natang —aw Teat Jesús.

Tandüy wüx mapiüng apmambiyaran

(Mt. 20:17-19; Lc. 18:31-34)

32Wüx aliw tiül tiiüd ambüw andüyiw Jerusalén, Teat Jesús ombas nej, almandüjpiw nej minipilan nej mbayajówan, imboj aton. Quiaj Teat Jesús tawün ninguiün quiriw ajciüwa gajpiüp (12), tapots masaj nejiw wüx nguineay apmamongoch. **33**Tapiüng:

—Inguiayıün, sanasaj icon, nganüy andüyiiüts Jerusalén niüng Teat Naxey apmayacüch teowixaw montangtang miteaats maquiiüb mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés. Quiaj apmapiüngüw mandeow, apmayacüw nej teowixaw naapeay miün nipilan. **34**Quiaj apmitsojow nej, apmawijchiw nej, apmateontsüw onts ombeayiw wüx ombas nej, ndoj apmambiyaw nej. Condom wüx er nüt apmapac alinomb —aw Teat Jesús.

Leawa tatüniw Jacobo y Juan

(Mt. 20:20-28)

35Condom Jacobo maquiiüb a Juan, micual nejiw Zebedeo, tatüchiw nej masajüw:

—Teat, sandiüman merang leawa sanatüniün icueaj —ajüw.

³⁶Quiaj Teat Jesús tatün manguiay nejiw:

—¿Cuane indiüman naranga? —aj nejiw.

³⁷Tasajüw nej:

—Teat, wüx lacheter merang natang nenajiüt, iich xicon chetenon niüng ijlüy, nop wüx miác, alinop wüx miquiamb —ajüw nej.

³⁸Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Teat, ngo mejawan cuane teametüniün. ¿Alndom icona memongochiün meáwan naél atnej xique sanamongoche? ¿Alndom icona mendeowan atnej xique sanandeowa? —aj nejiw.

³⁹Tapiüngüw:

—Alndom —awüw.

Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Naleaing, netam memongochiün naél atnej xique sanamongoch, netam memongochiün xeyay ngo majneaj atnej xique. ⁴⁰Pero aaga ipiüngan chetemeron wüx xeác xequiamb, aag ayaj ngondom nüüch icon, cos lajlüy aljane apmüünd aag ayaj —aj nejiw.

⁴¹Wüx tanguiayiw aag ayaj algajpowüw (10) tajcüiyw majawüw Jacobo y Juan. ⁴²Quiaj Teat Jesús tapaj nejiw miün, tasaj nejiw:

—Lamejawan nguineay arangüw monajiüt tiül meáwan cambaj. Cos arangüw apatiuw atnej lamaneayiw a nipilan ajlüiy wüx. At aton montangtang tiül nejiw ngo majiüriuw lasta nejinguid.

⁴³Pero tiül icona ngome apmajlüw atquiaj. Cos jane andiüüm majiüür nadam najiüt tiül icona netam marang nop nembeol icon. ⁴⁴Sitiül

aljane tiül icona andiüüm marang natang, netam marang atnej najon mos. ⁴⁵Cos Teat Naxey ngo miün mambeol nej nipilan, nej tiün mambeol nipilan, mandeow para mangüy asoet meáwan nipilan —aj nejiw Teat Jesús.

Teat Jesús tüüch ram oniiüg a Bartimeo

(Mt. 20:29-34; Lc. 18:35-43)

⁴⁶Condom tapeayiw Jericó.

Almawüw tiül aaga cambaj quiaj Teat Jesús maquiiüb minipilan nej maquiüpüw altegüy nipilan, quiaj nop nesomb alchetem mbeay tiiüd teatüneay, nenüt Bartimeo, micual nej Timeo. ⁴⁷Wüx tanguiay aaga nesomb quiaj Teat Jesús naw tiül cambaj Nazaret, áag namong niüng ajlüy nej. Quiaj tepaj:

—iTeat Jesús, Micual David, ijiür xic lasta! —aw.

⁴⁸Xeyay nipilan taliquiaw nej mapal ombeay, pero nej tayac wüx alquiriw apaj:

—iTeat, Micual David, ich majmiüç imal imeaats mejaw xic! —aw.

⁴⁹Quiaj lembet Teat Jesús, tapiüng:

—Isajan miün ningüy —aw.

Quiaj tambüw masajüw a nesomb: —Ich mapac imeaats, witüür, teamapaj ic —ajüw.

⁵⁰Quiaj awíchan tiüt apix nej witíowan tiüt tamb matüch niüng ajlüy Teat Jesús. ⁵¹Condom Teat Jesús tatün manguiay nej:

—¿Teat, cuane indiüüm narang wüx imbasis? —aj.

Quiaj tasaj nej aaga nesomb:

—Teat, sandiüüm ram xiniiüg naxom najaw —aj nej.

⁵²Quiaj Teat Jesús tasaj nej:
—Nganüy quiür ijtsor, lerjneaj cos
teyac imaeaats wüx xic —aj nej.
Quiaj rat oniiüg nej, condom
tandüüb mamb Teat Jesús tiül tiiüd.

Teat Jesús tajmel tiül Jerusalén
(Mt. 21:1-11; Lc. 19:28-40; Jn. 12:12-19)

11 Wüx laliüc mapeayiw
tiül Jerusalén, aliw niüng
ajlüiyiw cambaj Betfagé y Betania,
lareng mitiüc Olivos, quiaj Teat
Jesús tüüch mamb ijpiüw minipilan
nej, ²tasaj:

—Quiüran tiül a nine cambaj
quiün. Wüx apmepeayiün quiaj,
apmexoman nop quicheech bur
netsaag, nganaw müünd memas.
Ichejtiün, iquüijpan miün. ³Sitiüll
aljane matün manguiay icon
neol terangan atquiaj, isajan cos
Teat Naxey apmetam nej, ndoj
apmatsoriich alinomb —aj nejiw
Teat Jesús.

⁴Quiaj tambüw. Wüx tapeayiw
quiaj, taxomüw nop quicheech bur
netsaag mbeay nden, tachejtiw.

⁵Altiüll nipilan aliw quiaj
tapiüngüw:

—¿Cua temerangana? ¿Neol
techejtiün a bur quiaja? —awüw.

⁶Condom nejiw tapiüngüw atnej
landoj masaj nejiw Teat Jesús. Quiaj
tüjndiw machejtiw. ⁷Taquiüjpüw
mamb a bur niüng ajlüy Teat Jesús.
Tapojchiw teopech bur apixaw
nejiw. Condom quiaj Teat Jesús
tajtep chetem wüx. ⁸Xeyay nipilan
tapüpchiw tiüt apixaw nejiw tiül
tiiüd, altiüll tapoliw omal xiül
mayacüw tiüt aton.

⁹Meáwan monmong ombas átan
aliüc tamiün teapajüw napac:

—iNajneajay! iIch mapac
omeajtsaats, cos lapeay nop niün
wüx miniüt Teat Dios! ¹⁰iNajneajay!
iLapeay nop natang nenajüüt
marang atnej tarang mixejchiiüts
David! iNajneajay ajlüy Teat Dios!
—awüw.

¹¹Wüx tatüchiw Jerusalén, quiaj
Teat Jesús tajmel tiül aaga nadam
nangaj iüm ocueajiw. Wüx landoj
majaw meáwan leaw ajlüy quiaj,
quiaj taw cos langwiiüts. Tamb
andüy tiül cambaj Betania, aquiiüb
ajcüwa gajpiüp (12) minipilan nej.

Teat Jesús talic noic owl toc
(Mt. 21:18-19)

¹²Aw alinoic nüt tawüw tiül
Betania, tandilileaw alinomb
andüiyiw Jerusalén. Wüx aliw
tiül tiiüd, Teat Jesús tind tüet.

¹³Miünquiájan tajaw noic owl toc
neóp xeyay. Quiaj tamb majaw
sitiüll neóng, pero ngo maxom
nicuajind, aópan alwüx, cos ngome
nüt ajiür aóng toc. ¹⁴Condom Teat
Jesús talic a toc:

—Nejinguind langome apmüet
ióng nómbar —aj.

Minipilan nej tanguiayiw aag ayaj.

**Tawün tiül nadam nangaj iüm leaw
ngo metam majlüy quiaj**

(Mt. 21:12-17; Lc. 19:45-48; Jn. 2:13-22)

¹⁵Condom wüx tapeayiw
Jerusalén, quiaj Teat Jesús
tajmel tiül nadam nangaj iüm
mawün quiaj meáwan monüjpeay,
mongalüy. Aton tapaag ninguiün
mimesiw mongowüüch tomiün,
at mibangüw monüüb palom.

¹⁶Ngo müüch mamong nejinguind
monjoy cuajantanej tiül a nadam

nangaj iüm. ¹⁷Condom quiaj tapots maquiaach nejiw, tapiüng:

—¿Neol ngo leaam imeajtsan leaw apiüng tiül Mipoch Teat Dios? Apiüng: “Saniüng ajlüy niüng alndom matajciuw orar meáwan niplan monaw palpálwüx cambaj wüx iüt”. Nganüy icona lameajchiün marang aaga nangaj iüm cam atnej niüng axotayej moneed —aw Teat Jesús.

¹⁸Ajcüwa montangtang miteaats, at mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, wüx tanguiayiw aag ayaj tayambüw nguineay mambiyaw Teat Jesús. Laimbooj mandüiyiw, cos meáwan niplan najneaj majawiüw leawa nej teamaquiaach.

¹⁹Wüx laquinüt, quiaj Teat Jesús taw tiül Jerusalén maquiiüb minipilan nej, tandüiyiw Betania alinomb.

Aaga toc lawaag

(Mt. 21:20-22)

²⁰Amb alinoic nüt wüx lajwic nüt, tamongoj alinomb niüng ajlüy aaga toc. Quiaj tajawiüw nómban lawaag naw wüx mioxiich nej. ²¹Pedro quiaj leaad omeaats nguineay Teat Jesús tasaj a toc. Quiaj tapiüng: —Teat, ijaw a toc quiaj, áag telic, nganiüy lawaag —aw.

²²Condom Teat Jesús tasaj nejiw: —Iyacan imeajtsan wüx Teat Dios. ²³Naleaing sasaj icon, jangantanej apmasaj aaga tiüc quiaj: “Iriow, indüy tiül ndec”, maj, sitiül nej ngo machiw omeaats, nej mapiüng naleaing apmarangüch leawa atün, quiaj apmarangüch leaw atün. ²⁴Nganüy sasaj icon, wüx isajan Teat Dios meáwan leaw

itüniün, sitiül ipiüngan naleaing apmeajndiün, atquiaj apmajlüy.

²⁵Sitiül iyajcan ijczyiün mejawan aljane, wüx itajcan orar netam mewüniün aag ayaj wüx imeajtsan nómban. Cos sitiül atquiaj apmerangan, Miteatiiüts Dios najlüy tiül cielo ngome apmayac wüx omeaats isoetiün. ²⁶Pero sitiül icona iyacan wüx imeajtsan ijczyiün, Miteatiiüts Dios najlüy tiül cielo, ngome apmawün wüx omeaats isoetiün —aj nejiw Teat Jesús.

Tasajiw Teat Jesús nguiane ayar minajiüt nej

(Mt. 21:23-27; Lc. 20:1-8)

²⁷Condom tapeayiw alinomb tiül Jerusalén. Wüx Teat Jesús teajüy tiül aaga nadam nangaj iüm, quiaj tiünüw majawiüw nej montang miteaats, mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, at montangtang monajiiüt. ²⁸Tatüniw nej manguiayiw:

—¿Jane tüüch ic mewiün merang leawa lamerang quiaja, nguiane teyar minajiüta? —ajiw nej.

²⁹Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Xique aton sanatün nanguaiy icon noic poch, sitiül apmesajan xic, quiaj xique aton sanasaj icon jane tüüch xic niün narang leawa teanarang. ³⁰Jow, wüx tüüch yow niplan aaga Juan, ¿jane tüüch nej maranga? ¿Teat Diosa, ngwüy niplana? Nganüy isajan xic —aj nejiw.

³¹Quiaj tesajsajayej nejeyéjan quiaj, tapiüngüw:

—¿Cuane apmasajaatsa? Cos sitiül apmapiüngaats Teat Dios tiül cielo,

quiaj apmasaj icoots: “¿Neol ngo meyariün andeaca?” ³²Aton sitüil apmasajaats imiün tiül nipilan, meáwan nipilan apmajcüiyw majawüw icoots —awüw.

Imboloj mandüiyw nipilan, cos ajawüw meáwan nipilan apiüngüw aaga Juan nop nej nendeac andeac Teat Dios. ³³Quiaj tasajüw Teat Jesús:

—Ngo najawan —awüw.

Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw:

—Ata xique ngo nasaj icon jane tüüch xic niün narang leaw teanarang —aj nejiw.

Teat Jesús andeac andüy wüx ngo majneaj monrang najiüt

(Mt. 21:33-46; Lc. 20:9-19)

12 Condom Teat Jesús tapots masaj nejiw, ngome aleaing miün. Tapiüng:

—Tajlüy nop naxey tapiür xeyay owil uva tiül micorrül nej. Tarang najneaj otüeng corrül. Condom taood tiüt tiül piedra marang niüng apmacüücharan najün uva maw miyow. Aton tarang nop najal oleaj nine iüm nasoic torre niüng alndom macüleran cawüx majiürüch corrül. Ndoj tayac teowix nipilan a corrül quiaj. Condom nej taw, tamb andüy miünquiaj iüt. ²Wüx lamatüch a nüt mapeederan aóng uva, quiaj neneay corrül tüüch mamb mimos nej mamb majaw monrang najiüt quiaj, mayar leaw atüch nej neneay corrül. ³Nejiw tasapiw a mos quiaj, tatoliw, tüjchiw mandilil owíxan. ⁴Condom neneay iüt tandüy wüx müüch mamb alinop mimos nej. Átan taloxiw, talojeti omal nej, taliquiaw nej. ⁵Tandüy wüx müüch mamb

alinop, aag ayaj mbich tambiyaw. Ndoj tüüch mamb altigüy, átan altiül tatoliw, altiül tambiyaw nómbaran.

⁶Aag miün micual nej aliün majlüy, leaw xeyay ajiür lasta. Ndójwüx tüüch mamb micual nej. Cos apiüng a nej: “Xecual mbich ngome apmarangüw wüx nicuajind”, aw. ⁷Pero ajcüwa monrang najiüt quiaj wüx tajawüw aliük aaga micual neneay iüt quiaj, tandeacüw nejeyéjan quiaj, tapiüngüw: “Aag ayaj micual neneay iüt, nej apmeneay a corrül cam. Tabaats mambiyaats, ndoj icoots apmaneayiiüts a corrül cam”, awüw. ⁸Quiaj tasapiw mambiyaw. Condom taxainguiw maloxiw ninguiün.

⁹¿Cuane apmarang aaga naxey neneay iüt quiaja? Apmamb mambiy ajcüwa monrang najiüt quiaj. Condom apmayamb alinoic ajlüy monrang najiüt, mayac teowixaw aaga corrül.

¹⁰¿Neol, nganaw meteowan leaw apiüng tiül Mipoch Teat Dios? Apiüng:

Aaga piedra leaw taloxiw ninguiün monrang iüm, nganüy laíün marang xeyay netam piedra tiül oxing iüm.

¹¹ Teat Dios nerang aag ayaj, ajawaats aag ayaj xeyay najneaj —aj nejiw Teat Jesús.

¹² Condom ajcüwa monajiüt tandiüümüw masapiw Teat Jesús, cos tayajcüw aaga tandeac quiaj tandeac andüy wüx ombasiw. Pero naleaing cos timbojo mandüiyw nipilan, quiaj tacueatiw nej, tawüw quiaj.

¿Netam majwan tomiün andüy Roma?

(Mt. 22:15-22; Lc. 20:20-26)

13 Condom tüjchiw mamb acas fariseos at aton acas minipilan Herodes niüng ajlüy Teat Jesús, mayambüw nguineay masapüw nej wüx aleaic mandeac. **14** Quiaj tiünüw masajüw nej:

—Teat, sajawan ique indeac naleaing, ngo mewaiich, ngo mermbol mendüy nejinguiind. At aton ngo mepiüng wüx jane netam, jane ngo metam. Ique iquiaach naleaing wüx Teat Dios. Nganüy isaj xicon, ɿnaleaingue netam mangüyaran leaw atün a César, ngwangwüy ngo metama? ɿMangüyiiütsa, ngwüy ngo mangüyiiütsa? —ajüw nej.

15 Pero Teat Jesús lamajaw nguineay mindeac ombeayiw ajciüwa niplan quiaj, quiaj tasaj nejiw:

—ɿNeol tendiüman mejawan majüic cuane sanandeaca? Ich miün noic tomiün najaw —aj nejiw.

16 Quiaj tüjchiw. Almajaw, quiaj Teat Jesús tatün manguiay nejiw:

—ɿJane mitey alwüx a tomiün cama, jane minüt alwüxe? —aj nejiw.

Quiaj tasajüw nej:

—César —ajüw.

17 Teat Jesús tasaj nejiw:

—Ijchan a César ocueaj César, aton ijchan Teat Dios ocueaj Teat Dios —aj nejiw.

Quiaj mbayatoj manguiayiw andeac nej.

Wüx apmapacaran tiül mondeow

(Mt. 22:23-33; Lc. 20:27-40)

18 Condom tapeayiw acas saduceos niüng ajlüy Teat Jesús. Ajcüw

ayaj noic ajlüy niplan apiüngüw mondeow langome apmapacuw alinomb. Tatüniw nej manguiayiw:

19 —Teat, Moisés tarang tiül minawiig nej, tapiüng sitiül nop naxey mandeow, macül mintaj nej lemen omal, pero ngo majiürüw micualüw nejiw, quiaj michiig nej netam mengoch owix aweaag aaga lemen omal quiaj, para alndom majlüy micual micoj nej. **20** Pues tajlüy ayaíw monxey nop necual nejiw. Aaga natang nacojaran tengoch owix, ndoj tandem, nganaw majiürüw micualüw nejiw. **21** Condom quiaj michiig nej tangoch owix aweaag aaga najtaj lemen omal quiaj. Aton tandem a naxey wüx nganaw majiürüw micualüw nejiw. Atquiaj tajlüy aton amb arojpüw. **22** Atquiaj tengoch owixaw maquiüjpüw aaga najtaj quiaj meáwan aaga ayaíw monxey quiaj. Nejinguiind tiül nejiw ngo majiürüw micualüw nejiw. Ndójwüx nejay a najtaj tandem. **23** ɿJow wüx apmapacaran alinomb, Jane tiül nejiw apmaquiiüb a najtaj quiaja? Cos ajciüwa ayaíw monxey quiaj tengoch owixaw maquiüjpüw —ajüw.

24 Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Icona ngo mejawan cuane wüx teamendeacan quiaj, cos ngo mejawan cuane ajlüy tiül Mipoch Teat Dios. Aton ngo mejawan cuane alndom marang Teat Dios. **25** Pues wüx apmapacaran alinomb ngome apmajlüy mongoch owix, cos apmajlüyaran noic miün atnej ajcüw ángel najlüy tiül cielo. **26** Nganüy aaga itüniün menguiayiün wüx apacaran tiül

mondeow, ¿neol ngo meteowan tiül aaga poch tüünd Moisés nguineay tapiüng Teat Dios wüx tandeacl imiün tiül noic owl nine xiül teandaab? Cos tapiüng: “Xique Teat Dios, Midios Abraham, Midios Isaac, at Midios Jacob, ajcüw tajlüiyiw tanomb”. ²⁷Teat Dios ngome Midiosüw mondeow, nej Midiosüw jane almapac. Icona xeyay ngo mejawan cuane teamepiüngan —aj nejiw Teat Jesús.

¿Ngün tiül aaga poch tüünd Moisés más xeyay netam?

(Mt. 22:34-40)

²⁸Tiün niüng ajlüy nej nop naw tiül ajcüwa mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés cos tanguiay wüx teandeacndeacüw. Tajaw Teat Jesús tangoch masaj nejiw najneaj. Quiaj nej aton tatün manguiay noic, tasaj:

—¿Ngrün tiül aaga poch tüünd Moisés más xeyay nembeate? —aj nej.

²⁹Quiaj Teat Jesús tasaj nej:

—Aaga leaw najntsop wüx atam apiüng: “Inguiayün cambaj Israel, áagan nop Dios ajlüy aag ayaj Teat Dios Midiosaats. ³⁰Netam mendiüman Teat Dios con imeajtsan, con miespiritujan, con mifisan; aton netam mendiüman con meáwan ipacan ijíüran”, aw. Aag ayaj a poch leaw alwüx atam.

³¹Alinoic aton landiüm matnej, apiüng: “Netam mejíüran lasta nop alinop atnej ijíürayon lasta icoyónan quiaj”, aw. Ngo majlüy alinoic poch majntsop wüx ajcüw ayaj —aj nej Teat Jesús.

³²Quiaj aaga naxey nendüy wüx aaga poch tüünd Moisés tasaj nej:

—Teat, naleaing ipiüng. Cos aag ipiüng quiaj naleaing áagan nop Dios almajlüy, ngo majlüy alinop. ³³At aag ipiüng quiaj nguineay netam mandiümaats Teat Dios con omeajtsaats, con mifisaats, con miespiritujaats, aton con meáwan apacaats ajiüraats. At aton netam majiüraats lasta nop alinop atnej ajiürayoots lasta icoyóotsan quiaj. Meáwan aag ayaj xeyay nembeat ngo matnej meáwan nichech najmel müünd Teat Dios, ngo matnej meáwan nichech nambelaran wüx artü —aj.

³⁴Wüx Teat Jesús tajaw aaga naxey tandeac naleaing najneajay, quiaj tasaj:

—Laliüc metüch mejmel tiül micambaj Teat Dios —aj nej.

Ndoj nejinguind ngome aleaic tandium matün manguiay nej.

↓Jane mixeech a Cristo?

(Mt. 22:41-46; Lc. 20:41-44)

³⁵Teat Jesús aliün tiül nadam nangaj iüm, tenguial aquiaach, tapiüng:

—¿Neol ajcüwa mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés tapiüngüw wüx aaga Cristo, David mixeech neje?

³⁶Cos aaga Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios tayac wüx omeaats David mapiüng:

Teat Dios tasaj a Teat Naxey:
“Cheter ningüy amb wüx xeác
leaw ndoj nayac moncüy majaw
ic maquiejilw micosiüw nejiw
timbas.”

³⁷¿Ngüineay alndom mapiüngüw David mixeech aaga Cristo? Cos nejay David tapiüng “Teat Naxey” — aw Teat Jesús.

Ajciüwa xeyay nipilan leaw tajluiyw quiaj, tapac omeajtsiüw manguiayiw aquiaach.

**Jesús andeac wüx ombasüw mondüy
wüx poch tüünd Moisés**

(Mt. 23:1-36; Lc. 11:37-54; 20:45-47)

38 Teat Jesús tasaj nejiw tíülan aquiaach, tapiüng:

—Ijawan wüx ajciüwa mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, cos xowüy andiümüw majüyjüyw tiül cambaj asojiquiw najal apixaw para matepeayaranüw cos áag teamayambüw. **39** Aton xowüy andiümüw chetemoj niüng alndom malombaranüw tiül sinagoga. At aton wüx ajlüy monet ayambüw chetemoj niüng ajlüy aaga nerang nangos nüt. **40** Nejiw anojtiw aniüngüw monleben omal montaj, ndoj andiümüw maxotüw aaga ngo majneaj arangüw quiaj, atajcüw orar xeyay majaw nejiw nipilan, pero ombeayíwan. Nejiw xeyay ngo majneaj apmamongochiw alinoic nüt —aw Teat Jesús.

Minichech nop lemen omal najtaj
(Lc. 21:1-4)

41 Noic nüt Teat Jesús alchetem tiül aaga nadam nangaj iüm niüng ajlüy iquial nichech, teamajaw nipilan nguineay teamayacüw tomiün tiül. Tajaw xeyay nipilan monjiür, teamayacüw xeyay tomiün. **42** Ndoj tapeay quiaj nop lemen omal najtaj ngo majiür, mayac ijquiaw nine tomiün ichech nej, aag ayaj ngo membeat. **43** Quiaj Teat Jesús tapaj minipilan nej masaj: —Naleaing sasaj icon aaga lemen omal najtaj quiaj alwüx ayac, ngo

matnej meáwan leaw lamayacüw ichechiw nejiw. **44** Cos meáwan lamayacüw nenaw ocueajiw, pero aaga pobre lemen omal najtaj quiaj, lamayac meáwan leaw almajiür, masey ndoj ngo majiür ombeat üet nej —aj nejiw Teat Jesús.

**Apjarriüm a nadam nangaj iüm tiül
Jerusalén**

(Mt. 24:1-2; Lc. 21:5-6)

13 Wüx Teat Jesús taw tiül aaga nadam nangaj iüm, quiaj nop minipilan nej tasaj nej: —iT eat, ijaw ajciüwa nadamdam piedra quiaj! iNajneajay tarangüch marang nadamdam iüm quiaj! —aj nej.

2 Quiaj Teat Jesús tasaj nej:

—Nganüy teamejaw ajciüwa nadamdam iüm quiaj, pero alinoic nüt ngome apmajlüy noic piedra wüx alinoic, cos meáwan ayaj apmümb jarriüm —aj nej.

Wüx laliüc ndrom ombas a iüt cam

(Mt. 24:3-28; Lc. 21:7-24; 17:22-24)

3 Ndoj tambüw andiüyw wüx mitiüc Olivos najlüy lareng nadam nangaj iüm. Teat Jesús lachetej; quiaj Pedro, Jacobo, Juan, at Andrés tatüniw manguiayiw nej wüx tajlüyw nejíwan quiaj, tasajiw:

4 —Teat, isaj xicon ngow apmajlüy aag ipiüng wüx apjarriüm nadamdam iüm quiaj. ¿Cuane apmajlüy sanajawan wüx laliüc majlüy meáwan leawa ipiüng quiaja? —ajüw nej.

5 Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Ijawan wüx, nde mawaiich icon nejinguind. **6** Cos xeyay nipilan

aliücüw miün, apmandeacüw wüx xique, apmapiüngüw: "Xique aaga Cristo", apmawüw. Quiaj apmawaijchaw xeyay nipilan.

⁷Aton masey wüx apmenguiayıün anderac wüx moncüy, at apmapiüngüw laliük majlüy monbiyay, nde mbayameron cos atquiaj netam majlüy, pero nganaw mümb minüt a iüt cam. ⁸Cos monaw tiül noic iüt apmembiyayej maquiiüpüw monaw tiül alinoic iüt. At monaw tiül noic cambaj apmembiyayej maquiiüpüw monaw alinoic cambaj. Aton apmajlang nadamdam ateam nguiajantanej. Apmajlüy xeyay lop, xeyay moncüy. Meáwan aaga ayaj les tamelich ajlüy ngo majneaj, ajlüy necoy.

⁹Icona netam mejawan wüx aag ayaj, cos apmayacüw icon teowixaw monajiüt, apmejwüchiün tiül sinagogas. Aton apmejpajan niüng ajlüiy natang monajiüt cos iyariün sandeac. Quiaj alndom mesajan nejiw wüx xique manguiayiw aton. ¹⁰Wüx nganaw mümb minüt a iüt cam netam masoic meáwan nipilan wüx iüt wüx aaga najneajay nanderac cam, manguiayiw nguineay alndom maw nisoet. ¹¹Wüx apmaquiiüpüw icon mayacüw icon teowixaw monajiüt, nde meyamyamban imeajtsan wüx cuane apmepiüngan, cos apmeajndiün leaw apmepiüngan quiájan. Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios apmambeol icon mendeacan. ¹²Nacojaran apmayac teowixaw monajiüt nachiigueran; at nachiigueran apmayac teowixaw monajiüt nacojaran mandeow. Aton nateataran apmayac

teowixaw monajiüt nacualaran, at nacualaran apmayac teowixaw monajiüt nateataran, namümaran, mandeowüw. ¹³Meáwan nipilan apmajcüiy majawüw icon ajcan iyariün sandeac. Pero naleaing jane apmafüc wüx meáwan aag ayaj, apmaw tiül naél.

¹⁴Tanomb aaga nendeac andeac Teat Dios nenüt Daniel tarang wüx nawiig, tapiüng wüx aaga xeyay ngo majneaj leaw apmüüch ndrom ombas cambaj. Wüx ijawan aag ayaj lajlüy niüng ngo metam majlüy (jane teamateow ich mayamb omeaats majaw cuane wüx apiüng aag ayaj), quiaj jane ajlüy tiül iüt Judea ich mecuiür andüy wüx tiüc. ¹⁵Tiül aaga nüt quiaj jane ngo majlüy tiül iüm, nde majmel tiül iüm mawün leaw ajiür quiaj. ¹⁶Sitiül aljane altiül corrül, aton nde mandilil andüy aniüng nej mayar apix nej. ¹⁷iApmaél ocueajiw a montaj alteomeajtsüw micualüw nejiw, at leawa nejiür nine teachech wüx aaga nüt quiaj! ¹⁸Itüniün ocueaj Teat Dios nde müüch icon mercuiürran wüx nüt ajlüy naquind, ¹⁹Cos aaga nüt quiaj apmamongocharan xeyay ngo majneaj, leawa nómban ngomeaag ajlüy ajan wüx Teat Dios tarang a iüt cam, aton ngome apmajlüy alinomb. ²⁰Sitiül Teat Dios ngo mapal aaga ngo majneaj quiaj, nejinguind ngome apmapac. Cos Teat Dios xeyay ajiür lasta minipilan nej leaw nej lamarriüd, áag tandondoch nagen aaga nüt ajlüy ngo majneaj quiaj. ²¹Sitiül aljane apmasaj icon: "Jogüy a Cristo", maw; tengwiüy

mapiüng: "Joyaj a Cristo", maw, nde meyariün andeac nej. ²²Cos aliiüciüw xeyay monwaiich; altiül apmapiüngüw cristo nejiw. Altıül apmapiüngüw mondeac andeac Teat Dios nejiw; apmarangüw ateócan mambajchaw nipilan, mawaijchaw para mayarich andeacüw nejiw. At altiül minipilan Teat Dios leawa nej lamarriiid apmawaiicharanüw aton sitiül ndot alndom. ²³Pero ich leaam imeajtsan, xique lanasaj icon nde nganüy para alndom mejawan nguineay apmajlüy alinoic nüt.

Wüx aliüc Teat Naxey

(Mt. 24:29-35, 42-44; Lc. 21:25-36)

²⁴Wüx aaga nüt quiaj, wüx apmamong meáwan aaga xeyay ngo majneaj quiaj, nüt lango merraj átan a caaw lango merraj. ²⁵At ocas apmajmiüciüw imiün tiül cielo, meáwan leaw almajlüy cawiüx apmajüjjüy. ²⁶Condom quiaj apmajaraw aaga Teat Naxey aliüc amb tiül oic xeyay najneajay ajlüy, nelitlit ombas. ²⁷Quiaj apmüüch mambüw miángelos nej macanchichaw meáwan minipilan nej wüx iüt, imiün nonüt, noleat, caliüy, cawac.

²⁸Inguiayıün leaw sanasaj icon wüx nguineay arang a toc: Cos wüx latsatsaw mipüüig nej mayac aóp, quiaj ajüic laliüc matüch a nüt arraar. ²⁹Atquiaj icona wüx apmejawan lajlüy aaga lanasaj icon quiaj, quiaj apmejawan laliüc matüch a nüt mapeay Teat Naxey. ³⁰Naleaing sasaj icon, meáwan aag ayaj apmajlüy wúxan aliün mapac nipilan ningüy wüx iüt. ³¹Masey iüt, at a cielo apndrom ombas, xepoch nómbar ngondom ndrom ombas.

³²Wüx aaga nüt, aaga ores quiaj, nejinguingo majaw, at ajciüwa ángel najlüy tiül cielo, at Mical Teat Dios ngo majaw ngow. Néjan quiaj Teat Dios ajaw.

³³Netam mepakan nde memeayıün, icüliün, itajcan orar cos ngo mejawan ngow apmajlüy aag ayaj. ³⁴Cos aag ayaj atnej arang nop naxey wüx amb majüy miünquiaj. Wúxan nganaw maw aniüng nej apmapaj miüniüw mimos nej, miüch minajiütw anopnopoj. Aton nejiür ombeay nden apmasaj nde mameay.

³⁵At icona, icüliün, nde memeayıün, cos ngo mejawan ngow apmapeay neneay nden; sitiül apmapeay andüy wüx quinüit, sitiül pinawan ongwiiüts, sitiül andüy wüx arrow, tengwüy ümb arrow; ³⁶nganandot maxom icon almemeayıün wüx nej apmapeay. ³⁷Leaw lanasaj icon, aton sasaj meáwan nipilan: Icüliün xic, nde memeayıün —aj nejiw Teat Jesús.

Tayambüw nguineay alndom masapüw Teat Jesús

(Mt. 26:1-5; Lc. 22:1-2; Jn. 11:45-53)

14 Alfünan ic nüt wüx nganaw matüch nangos nüt pascua wüx üeteran pan ngo majmel levadura. Ajciüwa montangtang miteaats, at mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, tayambüw nguineay mawaijchaw para masapüw Teat Jesús mambiyaw. ²Pero tapiüngüw: —Ngondom marangaats aag ayaj wüx nangos nüt, cos nipilan apmajcüiy, apmajlüy xeyay monyaingyaing —awüw.

Nop najtaj tateng najmboc angan aceite wüx omal Teat Jesús

(Mt. 26:6-13; Jn. 12:1-8)

³Wüx Teat Jesús altiül cambaj Betania, teaüetiw al aniüng Simón,

aag lafün wüx axom nej noic
ngo majneaj necoy nasaic lepra.
Quiaj tajngot nop najtaj ajamiün
najmboc angan aceite, nenüt nardo
nembeat xeyay, chipiow nop nine
iqual narangüch atnej limet nenüt
alabastro. Quiaj tajmbaj apal,
tateng wüx omal Teat Jesús aaga
najmboc angan aceite quiaj.⁴ Altiül
leaw aliw quiaj tajcüiyw, nejeyéjan
quiaj tapiitungüw:

—¿Neol tandrooch ombas aaga
najmboc angan aceite quiaja?
⁵ Jondot majnap apmambeat
arej acoic miow (300) tomiün
nenüt denario, mambeolaran
nipilan leaw ngo majiür —awiüw.
Tandeacndeacüw wüx ombas a najtaj.

⁶ Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw:
—Icueatiün, ¿neol tapots
mesajsajana? Cos nej tarang najneaj
wüx ximbas. ⁷ Nipilan leaw ngo
majiür aliw ningüy mequiijpan,
alndom membeolan wüx indiüman;
nganüy a xiqe ngome sanajlüy
ningüy naquiiüb icon meáwan
nüt. ⁸ Aaga najtaj cam lamarang
leaw alndom marang; cos wüx
nganaw nandeow lamayac aag ayaj
wüx ximbas atnej arangüch wüx
amiüiraad mondeow. ⁹ Naleaing
sasaj icon, nguijantanej wüx aaga
iüt cam niüng apmanderac xepoch,
quiaj apmanderac wüx aaga najtaj
cam nguineay tarang, para alndom
leaam omeaatsaran wüx nej —aj
nejiw Teat Jesús.

Judas apmayac teowixaw monajiüt a Teat Jesús

(Mt. 26:14-16; Lc. 22:3-6)

¹⁰ Condom Judas Iscariote, nop
tiül ajcüwa gajpiüp (12) minipilan

Teat Jesús, tamb majaw ajcüw
montangtang miteaats mandeacüw
nguineay apmayac Teat Jesús
teowixaw nejiw. ¹¹ Camüm
manguiayiw aag ayaj, quiaj tapac
omeajtsiüw, tasajüw apmijchiw
nej tomiün. Quiaj tapots mayamb
nguineay alndom mayac teowixaw
nejiw.

Teat Jesús ndójwüx üet aweaag minipilan nej

(Mt. 26:17-29; Lc. 22:7-23;

Jn. 13:21-30; 1 Co. 11:23-26)

¹² Wüx lamatüch aaga nangos
nüt wüx üeteran pan ngo majmel
levadura, wüx ambiyaran sap
marang nichech wüx pascua, quiaj
minipilan Teat Jesús tatüniw
manguiayiw nej:

—¿Nguijane indiüm, Teat,
namban natajcan majneaj niüng
apmatsambaats a sap wüx pascua?
—ajüw nej.

¹³ Quiaj Teat Jesús tüüch mambüw
ijpüw minipilan nej, tasaj:

—Quiüran tiül cambaj. Quiaj
apmexoman nop naxey ajoy

nop ngan yow, indüpiün mamb.

¹⁴ Niüng apmajmel a naxey, quiaj
apmesajan neneay iüm: “Atcüy
apiüng Teat Naxey: ¿Nguijane
ajlüy niüng sanetiün wüx pascua
naquiiüb xenipilana?” apmerajan.

¹⁵ Quiaj apmatiib icueajün noic
nadam teomeaats iüm cawüx
amb ijpwü iüm, latajctüch majneaj.
Andüy quiaj apmeyacan üetiüts —
aj nejiw Teat Jesús.

¹⁶ Quiaj tambüw ijpwü. Wüx
tapeayiw tiül cambaj Jerusalén,
quiaj taxomüw meáwan atnej Teat
Jesús lamasaj nejiw. Quiaj tayacüw

leawa apmüetiw wüx nangos nüt pascua.

¹⁷Wüx langwiiüts, quiaj tapeay Teat Jesús maquiiüb gajpiüp (12) minipilan nej. ¹⁸Wüx alchetemoj teaüetiw, quiaj tapiüng Teat Jesús: —Naleaing sasaj icon, nop tiül icona leawa teasüet anaag apmayac xic teowixaw monajiüt —aw.

¹⁹Quiaj tamix omeajtsiùw, tatiuniw manguiayiw Teat Jesús anopnopoj. Nop tapiüng:

—¿Jane, ngwa xique? —aw.

Alinop tapiüng:

—¿Ngwa xique? —aw.

²⁰Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Aag ayaj nop naw tiül aaga gajpiüp ijlüyiün, áag tenguijal macheniiüts pan tiül polat nóiquian maquijipaats. ²¹Naleaing Teat Naxey apmamongoch atnej apiüng tiül Mipoch Teat Dios, ipero aaga naxey apmeyac nej teowixaw monajiüt xeyay ngo majneaj apmamongoch, más najneaj ngo wijquiam! —aj nejiw.

²²Wüx tenguiialeámban üetiw, quiaj Teat Jesús taxaing a pan, tüüch gracias Teat Dios, ndoj tambaag müüch nejiw, tapiüng: —Ixalinguiün itean, cos aag agüy xecuerpo —aw.

²³Condom tachipich noic vas miyow uva, tüüch gracias Teat Dios. Ndoj tüüch nejiw manganeowüw.

²⁴Tapiüng:

—Aag agüy xequiej, ajüiquich wüx aaga jayats poch lamayac Teat Dios, cos xequiej apmajünch tiüt mawtin wüx asoet xeyay nipilan.

²⁵Naleaing sasaj icon xique lango nanganeow miyow uva; pero alinoic nüt sananganeow jayats

miyow uva tiül micambaj Teat Dios —aw Teat Jesús.

Pedro apmapiüng ngo majaw jane Teat Jesús

(Mt. 26:30-35; Lc. 22:31-34; Jn. 13:36-38)

²⁶Wüx landoj matajcüw cantar noic himno, quiaj tambüw andüiyiw wüx mitiüc Olivos. ²⁷Almambüw, quiaj Teat Jesús tasaj nejiw:

—Meáwan icona apmecueatiün xic aaga ongwiiüts cam, atnej apiüng tiül Mipoch Teat Dios: “Sanambiy a nejiür sap, quiaj apndajrriüm meáwan misap nej”, aw. ²⁸Wüx sanapac tiül mondeow, quiaj sanamb tiül Galilea ombas xic, teoj icon —aj nejiw Teat Jesús.

²⁹Quiaj tasaj nej a Pedro:

—Teat, masey meáwan macueatiw ic, xique ngwüy —aj nej.

³⁰Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Naleaing sasaj ic Pedro, aaga ongwiiüts cam, wüx nganaw mepaj ijquiaw ombeay a gallo, ique lamepiüng arojmbüw ngo mejaw jane xic —aj nej Teat Jesús.

³¹Pedro tandeac napac, tapiüng:

—Masey sanandeow naquiiüb ic, xique ngome sanapiüng ngo najaw jane ic —aw.

Aton atquiaj tapiüngüw meáwan minipilan nej.

Teat Jesús ataag orar tiül Getsemaní

(Mt. 26:36-46; Lc. 22:39-46)

³²Condom tapeayiw tiül Getsemaní. Quiaj Teat Jesús tasaj minipilan nej:

—Cheteron ningüy; xique sanamb nataag orar —aj nejiw.

³³Taquiiüb mamb a Pedro, Jacobo, at a Juan. Quiaj tapots amix

omeaats, tayaag xeyay ngo majneaj.

34 Tasaj nejiw:

—Xeyay amix ximeaats, sayaag atnej teasandeow. Icüliün xic ningüy, nde memeayiün —aj nejiw.

35 Condom Teat Jesús tamb quiríwan iün majüy, quiaj mejquiet tiüt ataag orar. Tatün ocueaj Teat Dios sitiül alndom mawün nej wüx meáwan leawa apmamongoch.

36 Tapiüng:

—Teat, ngo majlüy nicuajind leawa ique ngondom merang. Sandiüm mewün xic wüx aaga nangaag naél leawa laliüc namongoch. Pero naleaing Teat, nde merang sandfüman xique, irang atnej ique indiüm —aw.

37 Condom tandilil majaw nejiw. Almapeay quiaj tajaw lameayiw.

Quiaj tasaj a Pedro:

—Simón, ¿lermeaya? ¿Neol ngondom méfuc noic ores?

38 Nde memeayiün, iyamban Teat Dios, nde matüch icon nimeech. Masey tiül imeajtsan indiüman mendüipiün Teat Dios, pero naleaing icona ngo meiücan wüx, nind imeayiün —aj nejiw.

39 Condom tandüy quiaj alinomb masaj Teat Dios atnej landoj mandeac.

40 Wüx tandilil alinomb niüng ajlüiyiw nejiw, taxom nejiw alinomb almameayiw, cos xeyay laínd ameayiw. Quiaj lango majawüw cuane apmasajüw nej.

41 Wüx tapeay amb arojmbüw, quiaj tasaj nejiw:

—¿Neol aliün memeayiüna, tenguijal ixojtana? Landoj, lamatüch a ores. Nganüy apmayacüch a Teat Naxey teowixaw monrang ngo majneaj.

42 Witüiron, tabaats, lapeay

aaga apmetiib xic —aj nejiw Teat Jesús.

Aquiüpüw mamb Teat Jesús

(Mt. 26:47-56; Lc. 22:47-53; Jn. 18:2-11)

43 Tenguiialeámban andeac Teat Jesús, quiaj ajngot a Judas, áag tajlüy tiül a gajpiüp (12). Aquiüb miün xeyay nipilan, ajamiünüw espada, at xiül; üüch nejiw mambüw ajciüwa montangtang miteaats, mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, at montangtang monajiüt tiül nadam nangaj iüm.

44 Aaga Judas lamasaj nejiw nguineay apmatiib majüiquich ngün apmasapüw, cos lamapiüng:

—Áag sanacheech mimboy nej, aag ayaj isapan, iquüijpan nde meciür —aw.

45 Wúxan apeay aleáingan niüng ajlüy Teat Jesús, tapiüng:

—Teat —aw.

Andüüban macheech mimboy nej.

46 Quiaj tasapüw Teat Jesús, taquüjpüw mamb.

47 Naleaing nop minipilan Teat Jesús tasoond miespada nej, quiaj tandoog nop olaag mimos minatang miteaats.

48 Teat Jesús tasaj ajciüwa nipilan:

—¿Cuane ijmbichan espadas y xiül wüx isapan xique? ¿Jowa xique, need xic, ngwüy neola?

49 Meáwan nüt tajlüyiüs niüng ijlüyiün naquiaach icon tiül nadam nangaj iüm, icona ngo mesapan xic. Pero naleaing atcüy apmajlüy, cos netam majlüy atnej lamapiüng tiül Mipoch Teat Dios —aj nejiw Teat Jesús.

50 Quiaj tacueatiw nej meáwan minipilan nej, tecuiürrüw.

Nop nench tecuiür

51 Nop nench tandüüb mamb Teat Jesús, awinchay tiül noic püy, tasapüw nej. **52** Quiaj nej sojndiüt tiül apix nej, tecuiür miotáagan.

Teat Jesús alniüng ajlüy monajiüt

(Mt. 26:57-68; Lc. 22:54-55,
63-71; Jn. 18:12-14, 19-24)

53 Condom taquiiüpüw mamb Teat Jesús niüng ajlüy minatang miteaats. Quiaj canchiiütoj meáwan montangtang miteaats, at montangtang monajiüt tiül nadam nangaj iüm, aton mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés. **54** Ata Pedro aton tandüüb Teat Jesús miünquiájan ajngot. Tamb tatüch tiül püjchiün mbeay ombiüm minatang miteaats. Quiaj tsotot maquiiüpüw monjiür anüng miteaats, metsantsayej mbeay biümb.

55 Ajcüwa montangtang miteaats at meáwan monajiüt tiül judíos tayambüw acas nipilan mapiüngüw nóniquian cuane ngo majneaj tandeac Teat Jesús, para mayacüw asoet mandeow, pero ngo maxomüw. **56** Cos xeyayiw tandeacüw ngo maleaing wüx ombas nej, palpálwüx andeacüw, ngome nóniquian. **57** Altiül witüütoj tewüyayej wüx mawaijchaw, tapiüngüw:

58 —Xicona tanguiayasan wüx tandeac mapiüng nej apmajarrich aaga nadam nangaj iüm leaw nipilan tarangüw, ndoj wüx er nüt apmawitich alinop nangaj iüm, ngome narangüch naag owixaran.

Atquiaj tandeac aaga naxey quiaj —awiüw.

59 Pero ngome nóniquian tandeacüw mayacüw asoet.

60 Condom aaga minatang miteaats witüü lombom pinawan, matün manguiay Teat Jesús. Tasaj:

—¿Neol ngo merndeaca? ¿Cuane aag teamandeacüw wüx imbas quiaja? —aj.

61 Teat Jesús ndijchiówan, ngo masaj nej nicuajind. Quiaj tatün manguiay alinomb, tasaj:

—¿Ique aaga Cristo, micual ic Teat Diosa? —aj.

62 Quiaj tasaj nej Teat Jesús:
—Xícam aag ipiüng quiaj.

Apmejawan xic salcheten amb wüx miác Teat Dios. Cos xique aaga Teat Naxey, apmejawan wüx saliüc ximiün tiül cielo samb tiül oic —aj nej.

63 Quiaj minatang miteaats tachiüüt apix nej, xeyay tajcüy, tapiüng:

—¿Cuane tengualeámban macülliüts manguiayiütsa?

64 Nganüy icona lamenguiayiün meáwan aaga ngo majneaj lamandeac quiaj, cos andeac atnej Teat Dios nej. ¿Cuane ajiür menguiayiüna? —aw.

Quiaj meáwan nejiw tapiüngüw netam mandeow.

65 Altiül tapots mateontsüw onts ombeayiw nejiw wüx ombas nej. Aton tatsajcüw oniiüg nej, tatoliw. Condom tasajüw:

—iNganüy isüet jane netol ic!
—ajüw.

At ajcüwa monajiüt quiaj taleambüw nej aton.

Pedro apiüng ngo majaw jane Teat Jesús
(Mt. 26:69-75; Lc. 22:56-62; Jn. 18:15-18, 25-29)

66 Pedro aliün quiaj tiül püjchiün, quiaj apeay niüng ajlüy nej nop nüx nerang minajüt minatang miteaats.
67 Wüx tajaw a Pedro teatsantsüy mbeay biümb, quiaj lombot mapiür majaw, tasaj:

—Ique aton tequiiüb aaga Jesús naw Nazaret —aj.

68 Quiaj a Pedro tapiüng:
—Ngwüy, ngo najaw jane, ngo najaw cuane leaw ipiüng quiaj —aw.

Ndoj taw quiaj andüy mbeay nden, quiaj tepaj a gallo. **69** Aaga nüx tajaw nej alinomb. Ndoj tapots masaj nipilan alquiaj, tapiüng:

—Aaga naxey quiaj nop naw tiül nejiw —aw.

70 Pedro quiaj tawaiich alinomb. Ndoj ajoy miün quiriw ores, ajciüwa nipilan aliw quiaj tasajüw nej alinomb:

—Naleaing ique nop naw tiül nejiw, cos indeac atnej andeacüw monaw Galilea —ajüw.

71 Quiaj a Pedro tapots mapiüng ngo maleaing aag ayaj, tapaj minüt Teat Dios, tapiüng:

—iPor dios, ngo najaw jane aaga naxey temepiüngan quiaj! —aw.

72 Aaga gallo tepaj amb ijmbüw apaj. Quiaj a Pedro leaad omeaats leaw Teat Jesús lamasaj nej. Cos tasaj nej: “Wúxan nganaw mepaj ijmbüw apaj a gallo, ique lamepiüng arojmbüw ngo mejaw jane xic”, aj nej. Wüx leaad omeaats aag ayaj, quiaj tapots ajiünts.

Teat Jesús alteombas Pilato

(Mt. 27:1-2, 11-14; Lc. 23:1-5; Jn. 18:28-38)

15 Wüx lachiüjbaw, quiaj ajciüwa montangtang

miteaats canchiütoj maquiüjpüw montangtang monajüt tiül nadam nangaj iüm, at mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, maquiüjpüw alacas monajüt. Quiaj taquiüjpüw mamb Teat Jesús netsaag, mayacüw teowix Pilato. **2** Aaga Pilato tatün nej manguiay:

—¿Naleaingue, ique aaga minatang nenajüt ocueaj cambaj Israele? —aj.

Quiaj tasaj nej Teat Jesús:
—Atnej ipiüng quiaj —aj nej.

3 Ajciüwa montangtang miteaats tayaciüw nej xeyay asoet. **4** Condom Pilato tatün nej manguiay alinomb, tasaj:

—¿Neol ngo merndeaca? Ijaw nguineay teamayaciüw isoet xeyay —aj.

5 Teat Jesús ngo masaj nej nicuajind, quiaj a Pilato mbayat majaw nej.

Atüniw mandeow Teat Jesús

(Mt. 27:15-31; Lc. 23:13-25;

Jn. 18:38—19:16)

6 Aaga Pilato quiaj ajlüiyay wüx matsambiich nop najlüy tiül manchiüic wüx nangos nüt, leaw nipilan apmatüniw tsajmbiüüm.

7 Aliw tiül manchiüic acas nipilan cos tambiyaw nipilan wüx tajcüiyw maquiüjpüw monajüt. Altiül nop nenüt Barrabás. **8** Xeyay nipilan tambüw majawüw a Pilato. Tapots matüniw marang atnej mbójan marang. **9** Quiaj tasaj nejiw a Pilato:

—¿Cuane indiümana? ¿Ngwüy, sanatsambiich minatang nenajüt icueajiüna? —aj nejiw.

10 Cos lamajaw ajciüwa montangtang miteaats tayaciüw

teowix nej a Teat Jesús, ajcan ngo mandiümüw majawüw mandüüb nej xeyay nipilan.¹¹ Ajcüwa montangtang miteaats taquijchiw ombeay nipilan mapiüngüw tsajmbium Barrabás.¹² Quiaj a Pilato tatün manguiay alinomb:
—¿Cuane indiüman mejawan narang wüx aag ipiüngan minatang nenajíüt icueajíuna? —aj nejiw.

¹³Nejiw tepajüw napac:
—iIch mandeow wüx cruz!
—awüw.

¹⁴Quiaj tasaj nejiw a Pilato:
—¿Cuane asoet ajiür? —aj nejiw.
Meáwan nipilan tepajüw alinomb:
—iIch mandeow wüx cruz! —awüw.

¹⁵Cos aaga Pilato tandiüm majneaj aweaag meáwan nipilan, quiaj tatsambiich a Barrabás. Ndoj tapiüng majwüch Teat Jesús, quiaj tüüch mamb mayacüw wüx cruz.

¹⁶Condom ajciwa soldados taquijüw Teat Jesús andüy tiül noic püjchiün niüng acül Pilato, nenüt pretorio. Quiaj canchiüitoj meáwan soldados.¹⁷ Condom quiaj tasojiquiwi tiül noic napixeran morada, ndoj tayacüw wüx omal nej noic corona nepeat sats.¹⁸ Quiaj tapots mitsojow nej, tasajüw:
—iMbich ique minatang nenajíüt ocueaj judíos! —ajüw.

¹⁹Tawüjchiw omal nej naag xiüü, aton tateontsiw onts ombeayiw nejiw wüx ombas nej. Ndoj taquiejiw micosüw nejiw teombas nej, atnej teayambüw monajneaj.

²⁰Wüx lapaxiow mitsojow, quiaj tasojndiw aaga morada napixeran, cas tasojiquiwi tiül apix nej alinomb. Ndoj quiaj taquijüpüw mamb mayacüw wüx cruz.

Teat Jesús tajmel wüx cruz

(Mt. 27:32-44; Lc. 23:26-43; Jn. 19:17-27)

²¹Nop naxey naw tiül cambaj Cirene, nenüt Simón, miteatiw Alejandro maquiiüb a Rufo, les tajngot imiün tiül wajchiüc. Wüx tamong amb quiaj, tasapüw nej müjchiw mambitic micruz Teat Jesús.

²²Quiaj taquijüpüw mamb a Teat Jesús andüy tiül niüng nasoic Gólgota, aag ayaj amb apiüng: Omal Mondeow.²³ Condom tujchiw nej vin aoluw tiül noic süüig nenüt mirra, pero nej ngo mayar manganeow.²⁴ Wüx landoj mayacüw wüx cruz, quiaj tembaagayej wüx apix nej. Tasüetiw wüx majawüw ngün apmajoyiw anopnopoj.

²⁵Aleamb pinawan ajiüy nüt tayacüw nej wüx cruz.

²⁶Condom tarangüw acas poch mayacüw wüx omal cruz niüng apiüng cuane asoet nej. Apiüng: “Aag agüy minatang nenajíüt ocueajiw nipilan judío”, aw.²⁷ Aton tajmeliw wüx cruz ijpwü moneed, nop amb wüx miác Teat Jesús, alinop amb wüx miquiamb nej.²⁸ Atquaj tajlüy leaw landoj lamapiüng tiül Mipoch Teat Dios, cos apiüng: “Tayacüch atnej nop nerang ngo majneaj”, aw.

²⁹Leaw tamongoj quiaj titsojow nej, talanglangüw omaliuw müjchiw majüiquichaw ajcüiyiw. Tapiüngüw:

—iJaa, ngwüy ique nepiüng apmejarrich aag nadam nangaj iüm, ndoj wüx er nüt apmelomboch alinomb!³⁰ iNganüy erwüneay wüx cruz iquiáyan quiaj, iriow tiüt!
—ajüw.

³¹ At aton ajcüwa montangtang miteaats at mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés titsojow nej, tapiüngüw nejeyéjan quiaj:

—Nej tawün wüx alinop, pero nganüy a nej ngondom mewüneay wüx nejáyan quiaj. ³² Nganüy apmajawaats sitiül naleaing nej aaga Cristo, minatang nenajüüt ocueaj cambaj Israel, cos sitiül apmaw tiüt imiün wüx cruz, mbich apmayariiüts andeac nej —awüw.

At monlüy wüx cruz aton titsojow nej.

Wüx tandeeow Teat Jesús

(Mt. 27:45-56; Lc. 23:44-49; Jn. 19:28-30)

³³ Wüx lalimnüt, quiaj pojniüt wüx iüt, tiün ram wüx lanchejliow nüt. ³⁴ Wüx lanchejliow nüt, quiaj Teat Jesús tepaj napac, tapiüng:

—Eloí, Eloí, élama sabactani? —aw. Aag ayaj apiüng: Teat Dios, Teat Dios, éneol tecueat xic?

³⁵ Altiül leaw alquiaj tanguiayiw aag ayaj, tapiüngüw:

—Inguiayiün, teamapaj a Elías —awüw.

³⁶ Quiaj tamb nop, acuiür macachiich tiül vinagre noic esponja, aag ayaj atnej walang sap. Tayac wüx nots xiül. Quiaj tüüch machey. Tapiüng:

—Cawüll majawaats sitiül aliüc Elías mawün nej tiüt —aw.

³⁷ Quiaj Teat Jesús tepaj napac, ndoj tandeeow. ³⁸ Wüx tandeeow Teat Jesús, quiaj aaga nadam jael nepal teomeaats nadam nangaj iüm chiütat naw cawüll andüy tiüt, nómbar mbajcaw pinawan.

³⁹ Alombom quiaj niüng ajlüy micruz Teat Jesús nop minatang

tiül soldados, teamajaw. Wüx nej tanguiay tepaj, ndoj tajaw nguineay tandeow, quiaj tapiüng:

—iNaleaing aaga naxey quiaj Micual nej Teat Dios! —aw.

⁴⁰ Aton aliw quiaj acas montaj, miünquiájan alembemiw teamajawüw. Altiül María Magdalena, Salomé, at a María mimümuw José maquiiüb Jacobo aag chingüy. ⁴¹ Ajcüwa montaj quiaj, tandüpwiw Teat Jesús wüx tajüy tiül Galilea, tambeolüw nej. Aton aliw quiaj altigüy montaj, ajcüw tiünüw mandüpwiw nej matüchiw Jerusalén.

Wüx tamüüraad Teat Jesús

(Mt. 27:57-61; Lc. 23:50-56; Jn. 19:38-42)

⁴² Wüx lamitiüt nüt, langwiiüts, cos aaga nüt quiaj tenguijal ayambüch leaw apmetam wüx nüt axoodaran, cos oxep quiaj nüt axoodaran. ⁴³ José naw tiül cambaj Arimatea, nej nop nej natang tiül monajiüt ocueaj judíos. Nej ngo mimbol, tamb niüng ajlüy a Pilato matün micuerpo Teat Jesús mamiüt. Cos nej aton teamacüll majlüy tiül micambah Teat Dios. ⁴⁴ Pilato mbayah wüx tanguiay najénan landeeow Teat Jesús. Quiaj tapaj a minatang tiül soldados matün manguiay sitiül naleaing landeeow.

⁴⁵ Wüx minatang soldado tapiüng naleaing landeeow, quiaj a Pilato tasaj a José alndom maquiiüb mamb mamiüt. ⁴⁶ Condom quiaj José tamb mangal noic najneaj püy. Ndoj tawün tiüt Teat Jesús, tawinch tiül a püy, taxaing maquiiüb mamb mayac tiül noic jayats oxiüt narangüch tüeng tiük tiül piedra. Ndoj tayaciüw noic nadam

piedra mapal.⁴⁷ María Magdalena, at María mimüm José, tajawüw nguiane tayacüch.

Teat Jesús tapac tiül mondeow

(Mt. 28:1-10; Lc. 24:1-12; Jn. 20:1-10)

16 Wüx lamong a nüt axoodaran, quiaj María Magdalena, Salomé, at María mimüm Jacobo tangaliuw najmboc angan aceite majoyiw mayactiw wüx ombas Teat Jesús.² Ümban arraw doming almajnclep nüt, quiaj tambiw andüiyiwiüng ajlüy oxiüt.³ Tandeaciw nejeyéjan quiaj, tapiüngüw:

—¿Jane apmawün ocueajiiüts a piedra nepal ombeay aaga oxiüt? —awüw.

⁴ Wüx tatüchiw quiaj, quiaj tajawüw aaga nadam piedra nepal oxiüt laáw.⁵ Wüx tajmeliw tiül oxiüt, quiaj tajawüw nop nench, asooig najal apix nej raan. Alchetem wüx miác niüng tayacüch a Teat Jesús. Quiaj mbayatoj.
⁶ Pero nej tasaj nejiw:

—Nde mbayameron, cos sajaw icona teameyamban Teat Jesús naw Nazaret, áag tambiyaw wüx cruz. Nganüy lapac, ngo majlüy ningüy. Jogüy ijawan niüng tayaciüw.⁷ Nganüy quiüran isajan a Pedro at meáwan minipilan nej. Isajan: “Teat Jesús laámb ombas nej andüy tiül Galilea. Quiaj apmejawan, atnej lamasaj icon” —aj nejiw.

⁸ Quiaj tawüw tiül oxiüt acuiürrüw, cos xeyay mbayatoj, tambeapmbeap nejiw, ngo masajüw nejinguid cos xeyay mbayatoj.

Teat Jesús tejüiquichay majaw nej

María Magdalena

(Jn. 20:11-18)

⁹ Wüx Teat Jesús tapac tiül mondeow ümban arraw doming,

quiaj tejüiquichay ombas majaw nej a María Magdalena, aag landoj mawün wüx ombas ayaíw nimeech.

¹⁰ Condom quiaj María tamb masaj minipilan Teat Jesús, cos xeyay amix omeajtsüw, tenguial ajiüntsüw.

¹¹ Masey lamanguaiyw Teat Jesús lapac, aton a María landoj majaw nej, nejiw ngo mayariw andeac nej.

Teat Jesús tejüiquichay majawüw nej ijpüw minipilan nej

(Lc. 24:13-35)

¹² Wüx ndoj ayaj, quiaj Teat Jesús tejüiquichay alinomb majawüw nej ijpüw minipilan nej wüx aliw tiül tiiüd andüiyiwiüng wajchiüw, pero naleaing lango majüic matnej.

¹³ Nejiw aton tambiw masajüw alacas minipilan nej, átan ngo mayariw nejiw andeaciüw.

Teat Jesús tasaj minipilan nej cuane netam marangüw

(Mt. 28:16-20; Lc. 24:36-49; Jn. 20:19-23)

¹⁴ Condom Teat Jesús tejüiquichay majawüw nej ajcüwa gajpanop (11) minipilan nej wüx aliw wüx mes teaüetiwi. Quiaj talic nejiw ajcan ngo mayariw leaw tasoiquiri, aton cos adam omeajtsüw, ngo mayariw andeaciüw monjaw nej lapac.¹⁵ Ndoj tasaj nejiw:

—Quiüran tiül meáwan cambaj wüx iüt, isajan meáwan niplan wüx aaga najneajay nanderac nguineay alndom mawasoeteran.¹⁶ Jane apmayar xepoch, mayar yow aton, apmaw asoet nej. Pero sitiül aljane ngo mayar xepoch, aag ayaj apmamongoch xeyay ngo majneaj tiül biümb alinoic nüt.¹⁷ Jane ayar xepoch apndom ombasiuw marangüw ateócan. Wüx xenüt apmatajciüw majneaj niplan

leaw alwüix ombastüw nimeech; at apmandeacüw alinoic ombeayiün.
18 Masey masapüw ndiüc; at sitiül tüjndiw manganeowüw leaw alndom mambiy nejiw, ngome apmarang nejiw nicuajind. Aton wüx apmayacüw owixaw wüx moniün andeow apmajneajiw —aj nejiw Teat Jesús.

Teat Jesús tamb andüy tiüл cielo

(Lc. 24:50-53)

19 Landoj masaj nejiw aag ayaj, quiaj tamb Teat Jesús

andüy cawüx tiüл cielo. Quiaj chetet amb wüx miác Teat Dios.
20 Ndoj minipilan nej tambüw tiüл meáwan cambaj mandeacüw aaga najneajay nanderac leaw apiüng wüx nguineay Teat Dios alndom mawünasoeteran. Nejay Teat Cristo tambeol nejiw, tajüiiquich majaraw leaw tandeacüw, aag ayaj naleaing, cos tarang ateócan wüx tandeacüw mipoch nej. Atquiaj tajlüy. Amén.